

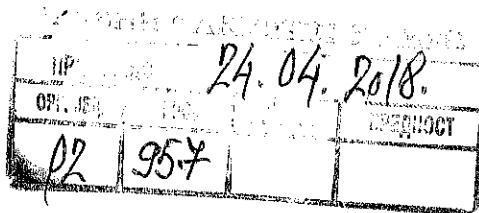
Република Србија
Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Број: 01-957/1
24. 04. 2018. године

На основу члана 13 Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 2/18), декан Факултета даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештавају се заинтересовани да је Извештај Комисије за писање извештаја о пријављеним учесницима конкурса за избор наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу правнотеоријску научну област на Правном факултету у Нишу примљен дана 24. 04. 2018. године, под бројем 02-957, и да се налази у Библиотеци Факултета.
2. Извештај је доступан свим заинтересованим лицима у радно време Библиотеке, у року од 30 (тридесет) дана од дана истицања овог обавештења на огласној табли Факултета и сајту Факултета.
3. Ово обавештење истаћи на огласној табли Факултета, а обавештење са извештајем доставити архиви и Библиотеци и истаћи на сајт Факултета.

Проф. др Драган Митровић
Проф. др Гордана Вукадиновић
Проф. др Саша Бован

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

Одлуком Научно-стручног већа за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу бр. 8/18-01-003/18-011 од 12.04.2018. године, именована је Комисија за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор једног наставника у звање ванредни професор или редовни професор за ужу правно-теоријску научну област на Правном факултету у Нишу, у саставу: др Драган Митровић, редовни професор Правног факултета у Београду (председник), др Гордана Вукадиновић, редовни професор Правног факултета у Новом Саду у пензији (члан) и др Саша Бован, редовни професор Правног факултета у Београду (члан).

На основу прегледаног конкурсног материјала Комисија подноси Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу следећи

ИЗВЕШТАЈ

И О КОНКУРСУ

На конкурс за избор једног наставника у звање ванредни професор или редовни професор за ужу правно-теоријску научну област, објављеном у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 23 од 23.03.2018. године, благовремено се пријавио један кандидат др Марко Трајковић, ванредни професор Правног факултета у Нишу. Пријава на конкурс је поднета благовремено и садржи сву потребну документацију предвиђену важећим правним прописима и конкурсом.

И ОПШТИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ И ПОДАЦИ О ПРОФЕСИОНАЛНОЈ КАРИЈЕРИ

Др Марко Трајковић, ванредни професор Правног факултета у Нишу, рођен је 16.01.1974. године у Нишу, где се налази и место његовог пребивалишта.

Основну и средњу школу завршио је са одличним успехом у Нишу. Правни факултет у Нишу завршио је 1998. године са просечном оценом 9,38. Награђен је за постигнути успех у студирању у школској 1994/1995. години на Правном факултету у Нишу, као најбољи студент II године студија. Такође је награђен као носилац прве награде на анонимном конкурсу за студентске темате објављеном поводом 35 година рада Правног факултета у Нишу, за писани рад „Правда као јемство слободе и једнакости“.

По завршеном Правном факултету у Нишу, изабран је за асистента-приправника за наставни предмет Филозофија права на Правном факултету у Нишу 2000. године.

Магистарску тезу „Право као систем код Радомира Д. Лукића“ одбравио је 22.04.2005. године на Правном факултету у Новом Саду. Докторску дисертацију под називом „Етичка димензија права – правнотеоријски аспект“ одбравио је 20.06.2008. године на Правном факултету у Новом Саду. Кандидат одлично говори, чита и пише на италијанском, немачком и енглеском језику. Обучен је за рад на рачунару.

По завршеном Правном факултету у Нишу, изабран је за асистента-приправника за наставни предмет Филозофија права на Правном факултету у Нишу 01.02.2000. године. За асистента магистра изабран је 13.10.2005. године на Правном факултету у Нишу за ужу правно-теоријску научну област, а за предмет Филозофија права. За доцента је изабран 02.12.2008. године на Правном факултету у Нишу за ужу правно-теоријску научну област. За ванредног професора је изабран 29.10.2013. године на Правном факултету у Нишу за ужу правно-теоријску научну област (Одлуку о избору у звање наставника, НСВ број 8/18-01.010/13003, од 29.10.2013. године донело је Научно-стручно веће за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу).

Почев од 2000. године, др Марко Трајковић изводи вежбе, консултације и колоквијуме а од школске 2008/2009. године и предавања, испите као и друге послове из области наставе. Као предметни наставник био је ангажован на изради наставних програма и плана наставе на основним, мастер и докторским академским студијама права за предмете на којима изводи наставу. Студентима пружа помоћ и усмерења приликом израде семинарских радова. Резултати вредновања педагошког и наставног рада проф. др Марка Трајковића, у спроведеним анкетама у којима су учествовали студенти, показују да су његове оцене за већину индикатора квалитета изнад просечних оцена које се односе на педагошки рад свих наставника и сарадника на Правном факултету у Нишу.

Према акредитованом програму основних академских студија права, на Правном факултету у Нишу, проф. др Марко Трајковић распоређен је за извођење наставе и испита на предметима Увод у право и Филозофија права, а одлуком Научно-наставног већа изводио је вежбе и консултације на наставном предмету Политички систем на Правном факултету у Нишу у школској 2003/2004. години. Такође је одржао предавање као гост предавач на тему „Етички аспект казне“ на наставном предмету Пенологија, на Правном факултету у Нишу, у школској 2007/2008. години. Самостално води курс из Еристике као вештине вођења расправе у домену примене права од 2007. године у оквиру рада Правне клинике на Правном факултету у Нишу. У зимском семестру школске 2007/2008. године и зимском семестру школске 2008/2009. године изводио је вежбе из наставног предмета Правна етика на општем смеру на Правном факултету у Новом Саду. У летњем семестру школске 2009/2010. и летњем семестру 2010/2011. године државао је предавања и изводио испите из наставног предмета Теорија државе и права на општем смеру и смеру унутрашњих послова на Правном факултету у Новом Саду.

Према акредитованом програму мастер академских студија права – општи смер на Правном факултету у Нишу такође је распоређен за извођење наставе и испита на предметима Правна етика, Биоетика и Тумачење права, док је на смеру унутрашњих послова распоређен за извођење наставе и испита на предмету Етика јавног сектора.

На Правном факултету у Нишу на докторским академским студијама права држи наставу и изводи испите на предмета Методологија правних наука, Теорија државе и права, Филозофија права, Холистичка теорија права и теорија хаоса, Теорија права и политике у Србији.

Такође је одржао серију предавања и то:

-Одржао је по позиву Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу, Одсек за филозофију предавање „Биоетичко скретање права“ 26. новембра 2013. године (Потврда прочелника Одсека за филозофију Филозофског факултета у Загребу о одржаном предавању).

-Одржао је по позиву Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу, Катедра за етику предавање „Право и вриједности“ 25. новембра 2015. године (Потврда прочелника Одсека за филозофију Филозофског факултета у Загребу о одржаном предавању).

-Одржао је по позиву Филозофског факултета у Загребу, Катедра за етику, предавање „Моћ и немоћни“ 14. децембра 2016. године (Потврда прочелника Одсека за филозофију Филозофског факултета у Загребу о одржаном предавању).

-Одржао је са проф. др Хрвојем Јурићем са Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу, јавно предавање „Наговор на биоетику“ 27. априла 2016. године на Универзитету у Нишу у организацији Центра за научноустрдаживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Форума за примењену етику (Плакат јавног предавања).

У току своје професионалне каријере, проф. др Марко Трајковић је био члан Комисије за оцену испуњености услова кандидата и научне заснованости теме за израду докторске дисертације, члан Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, члан Комисије за јавну одбрану докторске дисертације и ментор при изради докторске дисертације. Такође је био ментор израде четири завршна мастер рада, као и члан четири Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада. Учествовао је са рефератима, у раду више домаћих и међународних научних скупова (конференција). У протеклом периоду био је, а и сада је ангажован као истраживач на неколико научних пројеката.

Завршио је 4. сесију „Сталног семинара за усавршавање сарадника Универзитета“ која је од 15 до 19. маја 2000. године одржана на Универзитету у Нишу. Учествовао је на семинару „Активно учење“ који је од 11 до 12. маја 2007. године одржан на Правном факултету у Нишу. Учествовао је на програму „Summer Explorations in Canadian Cultures“ Trent University Canada 2000. године.

Проф. др Марко Трајковић је поред магистарске тезе и докторске дисертације, написао и објавио 48 радова: 28 радова до избора у звање ванредни професор и 20 радова након избора у звање ванредни професор. Поменути радови изложени су на научним скуповима националног и међународног карактера и/или објављени у научним часописима међународног или (вodeћег) националног значаја, тематским зборницима радова националног значаја, зборницима радова са националних (домаћих) и међународних научних скупова, тематским зборницима радова међународног значаја. Уз то, проф. др Марко Трајковић, је којутор једног уџбеника и аутор три монографије – коауторски уџбеник и две монографије објављени су до избора у звање ванредни професор, док је једна монографија објављена након избора у звање ванредни професор. Неки од објављених радова цитирани су у

домаћој литератури. Проф. др Марко Трајковић био је гост уредник часописа „Facta Universitatis, Series: Law and Politics“, No 2, University of Niš, 2017, Niš, ISSN 1450-5517, COBISS.SR.ID 138066439.

Проф. др Марко Трајковић обављао је дужност секретара Катедре за правно-теоријске науке у периоду 2000-2008. године, заменик шефа Катедре за правно-теоријске науке у периоду 2015-2017. године и шеф Катедре за правно-теоријске науке од 2017. године. Такође је учествовао у раду различитих тела факултета и у руковођењу активностима на факултету, обављао је и друге активности које представљају допринос широј академској заједници као што су организовање предавања угледних професора из земље и иностранства на Правном факултету у Нишу, такође је члан: Centre for Business and Public Sector Ethics, Cambridge, UK; International Center for Information Ethics – Stuttgart; International Association of Legal Ethics, Stanford, USA; Биоетичког друштва Србије; Новосадске асоцијације за теорију, етику и филозофију права; Српског удружења за правну и социјалну филозофију и Знанственог центра изврсности за интегративну биоетику у Загребу, а био је и рецензент научних радова по захтеву других институција и монографије. Учесник је Копаоничке школе природног права од 2005. године.

III ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА

1. Објављени радови

Др Марко Трајковић је објавио следеће радова – радови су разврстани у две групе: радови објављени до избора у звање ванредни професор и радови објављени након избора у звање ванредни професор.

Радови објављени до избора у звање ванредни професор

Јавно оцењени и брањени радови

- Марко Трајковић, *Право као систем код Радомира Д. Лукића*, магистарска теза одбрањена 22.04.2005. године на Правном факултету у Новом Саду, стр. 220.
- Марко Трајковић, *Етичка димензија права – правнотеоријски аспект*, докторска дисертација, одбрањена на Правном факултету у Новом Саду, 20.06.2008. године, Нови Сад, стр. 275.

Уџбеник

- Гордана Вукадиновић, Драган Митровић, Марко Трајковић, *Увод у право*, Досије, Београд, 2012. година, ISBN 978-86-6047-059-3, COBISS SR.ID 188866060, 316 стр.

Монографије

- Марко Трајковић, *Ово ми замерите: Ране филозофске свеске*, „Просвета“ Ниш, 1997, ISBN 86-7455-327-3, ID=57471756, 96 стр
- M. Trajkovic, *Value Path of Law*, West – östliche Denkwege, Academia Verlag, Sankt Augustin, 2012, ISBN 978-3-89665-580-6, 146 pp.

Радови објављени у научним часописима, тематским зборницима радова,
зборницима радова са научних скупова

1. Марко Трајковић, *O нормативности права Ханса Келзена*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, свеска друга, 2005, YU ISSN 0350-8501, UDK 340.12, стр. 222-240.
2. Марко Трајковић, *Морални минимум „Повеље о основним правима у Европској Унији“*, рад са научног скупа „XVIII сусрети Копаоничке школе природног права – Право и универзалне вредности“, одржан на Копаонику 13-17. децембра 2005. године, штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 12/2005. година, Београд, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 619-629.
3. Марко Трајковић, *Хартова критика моралних идеала*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, 2005. година, Ниш, ISSN 0350-0500, UDK 340.114, стр. 244-258.
4. Марко Трајковић, *Биоетика као једна од парадигми савремене правне државе*, рад са научног скупа „XIX сусрети Копаоничке школе природног права – Право и хумана будућност“, одржан на Копаонику 13-17. децембра 2006. године, рад штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 12/2006. година, Београд, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 935-943.
5. Марко Трајковић, *Природно право и морал у делу Јована Стерије Поповића*, рад са научног скупа посвећеном „Јовану Стерији Поповићу“, одржан на Правном факултету у Нишу 23. децембра 2006. године, штампан у целини у „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, тематски број „Јован Стерија Поповић“, 2006. година, ISSN 0350-8501, UDK 340.122, Ниш, 45-52.
6. Марко Трајковић, *Правно-етичко становиште Роналда Дворкина, Роналд Дворкин, Суштина индивидуалних права*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, ISSN 0350-8501, 2006. година, стр. 153-165.
7. Марко Трајковић, „Richard A. Posner: The problematics of Moaral and Legal Theory“, рад са научног скупа „American Juriprudence of the 20th of Century“ одржан 31. март – 02. април у Сремским Карловцима, штампан у целини у зборнику радова са скупа „American Juriprudence of the 20th of Century“, NATEF (The Novi Sad Association of the Theory, Ethics and Philosophy of Law), Нови Сад, 2007, ISBN 978-86635-01-3, стр. 153-155.
8. Марко Трајковић, *Моралност правног система као основа савремене правне државе*, рад са научног скупа „XX сусрети Копаоничке школе природног права – Право и слобода“, одржан на Копаонику 13-17. децембра 2007. године, рад штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 14/2007. година, Београд, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 553-564.
9. Марко Трајковић, *Прихватање и примена женске етике као битан елеменат изградње правног система Републике Србије*, рад са научног скупа „Изградња правног система Републике Србије“, одржан 18. маја 2007. године на Правном факултету у Нишу, штампан у целини у „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, тематски број „Изградња правног система Републике Србије“, 2007. година, Ниш, УДК: 340.12:17055.2](497.11), стр. 313-324.

10. Марко Трајковић, *Морални релативизам у англо-америчкој јуриспруденцији*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, 2007. година, Ниш, ISSN0350-8501, UDK:17.022:34, стр. 144-158.
11. Марко Трајковић, *Теоријскоправни приступ одређењу права*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, Ниш, 2009, ISSN 0350-8501, UDK: 340:111, стр. 110-126.
12. Марко Трајковић, *Вредносни приступ савременој правној држави*, рад са научног скупа „XXII сусрети Копаоничке школе природног права – Право и време“, одржан на Копаонику 13-17. децембра 2009. године, штампан у целини у „Правни живот“, Часопис правну теорију и праксу, број 14/2009, Београд, 2009. година , UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 347-358.
13. Марко Трајковић, *Из баштине српске правне теорије теоријскоправно-холистичке мисли*, „Пешчаник“, Часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке, Ниш, 2009. година, ISSN 1451-6373, УДК 340.12:124.1(497.11)(091), стр. 220-233.
14. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Људско достојанство ка основа човекове природе*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, број 2/2010, Нови Сад, 2010. година, ISSN 0550-2179, стр. 29-43.
15. Марко Трајковић, *Морал у беспуњу политици*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, број 2/2010, Нови Сад, 2010. година, ISSN 0550-2179, стр. 181-196.
16. Марко Трајковић, *Из баштине српске правне теорије природноправно схватље Радомира Д. Лукића*, „Пешчаник“, Часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке, Ниш, 2010. година, УДК 340.122, стр. 153-166.
17. Марко Трајковић, Одреднице: *Извори праа*, стр. 149-150, *Правни однос*, стр. 434-436, *Правни посао*, стр. 436-438, *Правни систем*, стр. 439-440, *Правни субјекат*, стр. 441-442, *Тумачење права*, стр. 615-617, у *Српско-албански правни лексикон*, Координационо тело Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, Београд, 2010. година, ISBN 978-86-6187-014-9.
18. Драган Митровић, Марко Трајковић, *Може ли виртуелни лик да буде субјект права?*, „Анали Правног факултета у Београду“, бр. 2/2011. годину, Београд, ISSN 0003-2565, УДК 34.023:004.946, стр. 28-42.
19. Марко Трајковић, *Еутаназија – морална дилема савремене правне државе*, рад са научног скупа „XXIV сусрету Копаоничке школе природног права – Право и одговорност“, одржан на Копаонику 13-17. децембра 2011. године, штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 12/2011, Београд, 2011. година, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 735-747.
20. Марко Трајковић, *О свету права који почива на моралним вредностима*, „Зборник радова правног факултета у Новом Саду“, број 2/2011, Нови Сад, 2011. година, ISSN 0550-2179, стр. 221-235.
21. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Да ли је допуштена аналогија у кривичном праву?*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ Ниш, 2011. година, ISSN 0350-8501, УДК 343.2/7:340.12, стр. 1-22.
22. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Човек као исходиште описите теорије права и кривичноправне теорије*, у „Заштита људских и мањинских права у

- европском правном простору“, тематски Зборник радова, књига 1, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2011. година, ISBN 978-86-7148-148-9, УДК:340.12:378, стр. 71-82.
23. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Кривичноправна етика Томе Живановића*, „Правна ријеч“, Часопис за правну теорију и праксу, Бања Лука, број 29, 2011. година, ISSN: 1840-0272, УДК 343, стр. .559-574.
24. Драган Митровић, Марко Трајковић, Коста Митровић, *Моралност права, пословна етика и биоетика*, рад са научног скупа „XXV сусрети Копаоничке школе природног права – Право и морал“, одржан на Копаонику 12-17. децембра 2012. године, штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 10/2012, Београд, 2102. година, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 211-226.
25. Марко Трајковић, *Право у свету вредности*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, број 1/2012, Нови Сад, 2012. година, ISSN 0550-2179, УДК 340.12, doi:10.5937/zrpfns46-2044, стр. 383-397.
26. Марко Трајковић, *Вредносна метаморфоза права*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, Ниш, 2012. година, ISSN 0350-8501, UDK:340.12, стр.207-216.
27. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Биоетичко лице права*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, тематски број, „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2012. година, YU ISSN 0350-8501, UDK:343.3:179.7, стр. 41-52.
28. Dragan M. Mitrović, Marko S. Trajković, *The Realistic Concept of Law*, Synthesis Philosophica, vol. 27, 1/2012, Zagreb, UDC 1:34.01, 157-178.

Радови објављени након избора у звање ванредни професор:

Монографија

- Марко Трајковић, *Светло права*, Београдска надбискупија, Ваљево, 2017, ISBN 978-86-89179-14-9, COBISS.SR.ID 230512908, 247 стр. **Категорија М42**

Радови објављени у научним часописима, зборницима радова међународног значаја, тематским зборницима радова

- 1.Марко Трајковић, *Вредносна усмереност права наспрам правног позитивизма*, „Анали Правног факултета у Београду“, Београд, 2014, бр. 1, ISSN 0003-2565, UDC 34/35, УДК 340.1, стр. 102-113. **Категорија М24**
2. Marko Trajković, *Moral Values as the Binding Force of the Human Rights*, „Annals of the Faculty of Law in Belgrade“, Belgrade, No. 3, 2015, ISSN 0003-2565, UDC 34/35, CERIF: S112, S 115, pp. 127-140. **Категорија М24**
- 3.Драган М. Митровић, Марко Трајковић, *Шта јесте, а шта није људско достојанство*, „Правни живот“, Часопис правну теорију и праксу, број 12/2013, Београд, 2013. година, UDK 34 (497.11) (05), YU ISSN 0350-500, стр. 421-430. **Категорија М51**
- 4.Марко Трајковић, Коста Д. Митровић, *Глобално управљање и опште добро*, „Правни живот“, Часопис правну теорију и праксу, број 12/2014, Београд, 2014. година, UDK 34 (497.11) (05), YU ISSN 0350-500, (провпотписани) стр. 517-529. **Категорија М51**

5. Марко Трајковић, Драгиша Дракић, *Биоетика као хумана црта опште и кривично-правне теорије*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, бр. 1, Нови Сад, 2014, ISSN 0550-2179, doi: 10.5937/zrpfns5798, (првопотписани), стр. 137-151. **Категорија M51**
6. Марко Трајковић, Драгиша Дракић, *Биоетика против нестајања човека – кроз призму опште и кривично-правне теорије*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, Нови Сад, бр.1, 2015, ISSN 0550-2179, doi: 10.5937/zrpfns49-7983, (првопотписани), стр. 117-132. **Категорија M51**
7. Марко Трајковић, *Коегзистенција права и зла, „Журнал за криминалистику и право“*, Криминалистичко-полицијска академија, Београд, бр. 1, 2017, UDC 343.98, ISSN 0354-8872, UDK:340.1217.01:340, doi: 10.5937/nаверо 22-12744, стр. 21-31. **Категорија M51**
8. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Ка плуриперспективистичкој биоетици*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, бр. 2, Нови Сад, 2013, ISSN 0550-2179, doi: 10.5937/zrpfns47-4453, стр. 247-260. **Категорија M51**
9. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *О истини у кривичном поступку*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, бр. 65, Ниш, 2013, ISSN 0350-8501, UDK 343.1, стр. 111-126. **Категорија M51**
10. Marko Trajković, *Necessity of Axiological Education of Lawyers*, „Facta Universitatis, Series: Law and Politics“, No. 1, University of Niš, 2014, Niš, ISSN 1450-5517, COBIS.SR.ID 138066439, UDC 340.1378.096]:174, doi.org./10.22190/FULP 17309IT, стр. 13-20. **Категорија M53**
11. Marko Trajković, *Is the Logic of Law in Contrast to Christian Values?*, Facta Universitatis, Series: Law and Politics, No. 3, University of Niš, 2017, Niš, ISSN 1450-5517, COBISS.SR.ID 138066439, UDC 340.1:378.096]:174, UDC 340.13:27, стр. 191-200. **Категорија M53**
12. Марко Трајковић, Александар Михајловић, *Вредносни и медицински статус штрајкача глађу*, „Пешчаник“, Часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке, Ниш, 2017. година, УДК 323.25: [17.021.4+616.393, 292-307, (првопотписани), стр. 292-307. **Категорија M53**
13. Марко Трајковић, Војислав Ђурђић, *Биоетика као ново подручје одговорности*, тематски зборник радова „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, књига четврта, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2014, ISBN 978-86-7148-198-4, UDK: 608, (првопотписани), стр. 1-11. **Категорија M44**
14. Марко Трајковић, Војислав Ђурђић, *Вредносни смишо и изазови опште и кривично-правне теорије*, тематски зборник радова „Усклађивање права Србије са правом ЕУ“, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2015, ISBN 978-86-7148-203-5, UDK:343.1.01, (првопотписани), стр. 1-13.

Радови изложени на међународним и домаћим научним скуповима штампани у целини након избора у звање ванредни професор

1. Марко Трајковић, *Правна теорија и регулатива пред биоетичким изазовима*, рад изложен на Четвртом међународном биоетичком симпозијуму у Босни и Херцеговини „Интегративна биоетика и природно наслијеђе“, 20-21. јуна 2014. године у Сарајеву, рад штампан у целини у зборнику радова са скупа

„Интегративна биоетика и природно наслијеђе“, Биоетичко друштво у Босни и Херцеговини, Сарајево, ISBN 978-9958-9124-3-6, COBISS.BIH-ID 22583558, стр. 215-229. Категорија М33:

2.Марко Трајковић, *Људска права и савремена правна држава*, рад изложен на „XXVII сусретима Копаоничке школе природног права – Право и аутономија личности“, Копаоник 12-17. децембра 2015. године, рад (коаутор Коста Митровић) штампан у целини у зборнику радова са скупа – часопису „Правни живот“: тематски број „Право и аутономија личности“, UDK 34(497.11) (05), YU ISSN 0350-0500, (првопотписани), стр. 441-456. Категорија М63:

3.Марко Трајковић, *Moral and Legal Control of Politics*, рад изложен на међународној конференцији „Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law“, одржаној на Правном факултету у Нишу, 19. маја 2016 године, рад (коаутор Славиша Ковачевић) штампан у целини у зборнику са скупа „Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law“, Faculty of Law, University of Niš, ISBN 978-86-7148-229-5, UDK: 340.12:177, UDK 177:32, (првопотписани), стр. 227-239. Категорија М33:

4.Марко Трајковић, *Criminal Legislation and the Globalization Process*, рад изложен на међународној конференцији „Globalisation and Law“, одржаној на Правном факултету у Нишу, 21-22. април 2017. године, рад (коаутор Војислав Ђурђић) штампан у целини у зборнику радова са скупа „Globalisation and Law“, Faculty of Law, University of Niš, ISBN 978-86-7148-242-4, UDK: 343.2/7, (првопотписани), стр. 195-207. Категорија М33:

5.Марко Трајковић, *Интегративна правна теорија као потреба стварности*, рад изложен на „XXX сусретима Копаоничке школе природног права – Праведно право и стварност“, Копаоник 12-17. децембра 2017. године, рад (коаутор Драган Митровић) штампан у целини у зборнику радова са скупа – часопису „Правни живот“: тематски број „Праведно право и стварност“, бр. 9/2017, UDK 34(497.11) (05), YU ISSN 0350-0500, (првопотписани), стр. 455-466. Категорија М63:

6.Марко Трајковић, *Слобода као вредност и право на личну слободу у кривичном поступку*, рад изложен на међународном научном саветовању „Октобарски правнички дани“ под називом „Изградња и функционисање правног система“, Правни факултет, Бања Лука 06-07. октобар 2017. године, са научним рефератом *Слобода као вредност и право на личну слободу у кривичном поступку*, рад (коаутор Војислав Ђурђић) штампан у целини у зборнику радова са скупа „Правна ријеч“ бр. 52/2017, Удружење правника Републике Српске, Бања Лука, (пропотписани), УДК: 343.121:341.231.14, doi 10. 7251/PR5217503T, стр. 503-521. Категорија М33.

2. Приказ радова објављених након избора у звање ванредни професор

Радови које је др Марко Трајковић објавио до избора у звање ванредни професор анализирани су приликом ранијих избора. У даљем тексту извештаја дат је краћи приказ и анализа радова, које је он објавио након избора у звање ванредни професор (монографија и фотокопије радова достављени су уз пријаву на конкурс).

Монографија

Марко Трајковић, *Светло права*, Београдска надбискупија, Ваљево, 2017, ISBN 978-86-89179-14-9, COBISS.SR.ID 230512908, 247 стр. **Категорија М42**

Ову монографију др Марка Трајковића чине Увод, два дела, и то први део *Стубови права* и други део *Вера и разум као светло права* и Закључак.

У првом делу монографије *Стубови права*, аутор оправдано поставља питање колико стубова држи зграду права, и одмах констатује да сви они морају да буду ослоњени на веру и разум да би зграда била очувана. Из тог разлога сваки покушај да стубове и темељ права одредимо само путем друштвених чинилаца води, према ваљаном закључку аутора, пут социологизма као крајности. Аутор даље истиче да је социолошка поставка о свету права који се рађа у крилу друштва веома шаролика и није јединствена, те се у овом делу монографије обрађују идеје разних аутора који су били наклоњени оваквом схватању права. Слажемо се са аутором да друштво јесте место рађања права уопште, али и са његовом поставком да друштво има и своје друге регуле. На овај начин право и људска права губе свој спецификум који им је неопходан како би се разликова од обичаја и морала. Истовремено, а и на то је указано у монографији, друштво има у себи и нешто чвршће од социолошких законитости, а то је вера која подупира то друштво које се и не може схватити без разума и вере. А ако бисмо желели, констатује аутор даље, да као Ханс Келзен, бежећи од метафизике и трансценденције пробамо да стубове и темељ нађемо само у чисто нормативно-правном свету, ми бисмо бежећи од метафизике, завршили у чистом мистицизму, који би нам толико одмогао да од њега не бисмо могли да видимо ни оно што је пред нама, у чему се апсолутно слажемо са аутором. Јудска права не постоје само у чисто нормативном свету, јер је неприхватљива као рационална поставка - право које само себе ствара – ваљан је закључак аутора. Право настаје у друштву, продужава аутор, и разлог његовог постојања је друштво. Што даље значи, према аутору, да држава своју моћ мора да ограничи правом, а не да је образлаже правом. Дакле, право јесте специфичан друштвени феномен. Зато је аутор и истакао да наћи равнотежу између та два супротстављена схватања јесте тешко или не и немогуће. Вредности су као стубови и темељ зграде права, како се аутор сликовито изражава, сигуран знак светла права и оно што истовремено стоји изнад и међу нама. Заправо, ми смо, према аутору, начинили искорак од „јесте“ ка „треба“. Зато право као инструмент овога света и реалности стоји у равни *јесте*, а наша борба за боље услове живота је и борба за боље право које те услове ваља да заштити. Из тог разлога су, према аутору, вредности које су дате, истовремено са слободом њиховог прихватања и одбијања, те заједно са последицама тог прихватања и одбијања, чвршћи темељ и стубови од других. Аутор у свом интегралистичком духу који га краси, одмах каже да тиме

није негирао значај других стубова права, већ је истакао вредности. Зато даље и наводи, да је нама у нашој стварности дата слобода и дароване вредности те смо ми у ситуацији да креирамо наш пут из *jeste* у *треба*. На том путу аутор је прихватио мисао Томе Аквинског да нема опречности између истине и вере. Аутор је реалан и констатује да ми на том путу још увек нисмо „обуздали“ моћ права, али да то није разлог за одустајање од пута, на коме можемо да констатујемо да је вера вредност исто онако како је вредност вера, ваљан је закључак аутора. Супротно од овога, формално-правно схваћено *jeste* постаје „Левијатан“ који „једе“ све пред собом, а светска историја постаје низ „тужних“ догађаја, наводи оправдано аутор. Зато је, према аутору, јасно да сваки покушај изградње зграде права без вере и разума води до нестабилних темеља те грађевине и одсуства светла. Сасвим је могуће да се, према оправданом суду аутора, унутар чисто правног мишљења, због апологетских тонова прелази у мистификацију стварности и права како би се владајући слој одржао на власти. Тиме се, даље стоји у монографији, намерно замагљује стварност, а владар, у данашње време законодавац, себе представља као мистично биће које је способно да схвати надирачни карактер права. Ово води ка ситуацији која је веома добро осликана у монографији речима да није тачна поставка да закона и прописа није било у тоталитарним режимима, већ да су они били испуњени злочиначком садржином. Зато свако одбацивање вере у име разума води пуком правном позитивизму и релативизму.

У другом делу *Vera et ratio* аутор креће од потребе да се право изгради путем вере и разума, јер се стварање права дешава у „разложном мишљењу“ које међутим није доволно. Анализирајући методе који повезују свет искуства са светом надискуства аутор полази до става Томе Аквинског да је код људи највећа „запрека лењост“. Зато је неопходно на искуствена сазнања добијена путем разума додати веру да би се тачно измерила *totam rerum naturam*. Ако је Творац учитељ мудрости тада је и учитељство које почива на начелима Творца, према схватњу Томе Аквинског *sacra doctrina*. Та је наука, према аутору, она која ће помоћи данашњем правнику да спозна онтолошку суштину права која је тако неопходна да би се створило једно боље право. А то право, та његова правна норма мора бити „одмерена нечијим разумом“ који је за основу свог делања прихватио опште добро. Аутор је даље у овом делу ишао путем анализе односа законодаваца – судија, апстрактни и конкретни правни акти, одбијајући схватање да је судија само „шраф“ у државном апарату. Ово је сликовито поткрепио основном идејом филма „Пинокио“, јер је он без вере и разума само дрвена глава. Дакле, *voluntas* и *ratio* нису доволjni за изградњу човека па самим тим ни за изградњу стубова права, неопходан је и „замах“ вере, оправдан је закључак аутора. Зато је веома важно да тумачење права превазиђе јаз између ваљане примене права која подразумева примену вредности и друштвено-психолошког насиља које се путем права, односно његове примене остварује у друштву.

Из овог разлога, аутор даље наставља мисао, неопходно је успоставити систем стварања и примене права који ће људима обезбедити преко потребан мир. Један од најбољих начина, како сматра аутор, да упознамо човека је кроз будућност коју он ствара, а његова будућност заснована на вредностима обезбедиће преко потребан мир. Мир као такав мора да буде нешто више од воље власти, а конфликти у свету у којем је савест као морална категорија остала затечена злочинима, показали су

немогућност остварења мира и парализовање међународног права. И ту се слажемо са схватањем Харија Трумана, које је навео аутор, да је свака агресија претња миру свуда. Те је онда заиста оправдано питати заједно са аутором шта су правила живота која ће нас водити. Аутор је ово питање опет везао за веру и разум, јер тражећи средства којима ће се заштитити човек тражи одговор на питање сопствене егзистенције и пита се колико господара он и његово право ваља да служе? Заправо, конфликти којима је човек изложен започињу у њему самом, сматра аутор, и веома често су производ нараслог egoизма. Ово питање постаје веома озбиљно када се доведе у везу са дискреционим овлашћењима која могу да припадају појединцима који су представници државних органа. Али, оно што је према аутору сигурно, је да без те унутрашње борбе и победе човека над његовим сопственим себичним интересима нема сврхе писати прописе који ће регулисати материју конфликта интереса, јер се сваки пропис може заобићи дискреционим тумачењем закона од стране државе оличене у свом службенику. За овакав став, аутор је искористио сликовит приказ краља из дела „Мали принц“. Један од проблема који настаје у оваквој ситуацији је немогућност таквог владара да објасни сопствену везаност законом. Заправо, према аутору, објашњење за овакву ситуацију се може оправдати само нашим „нагињањем“ ка добру.

У том контексту се аутор и посвећује даље вредносном читању права. Оправданост за бављење овом изузетно важном темом аутор је нашао у поставци „Just vote for unjust laws“, чиме је потврђено да се сва сфера морала не може покрити правом. Зато нам је потребно оживотворење идеје вредносног читања права. Те је тако боље одбити покорност тако дубоко неправедном закону. Један од проблема на који аутор овде указује је немогућност стварања савршених закона, од стране несавршених људи. Наравно да се и код вредносног читања закона мора поћи од језика који је истовремено према Витгенштајну и лимитирајући фактор, јер су према њему границе мога света омеђене границама мог језика. Такво вредносно читање права је, према аутору, нешто што се захтева од законодавца код стварања закона, али се на посебан начин рефлектује код положаја и улоге судије у функционисању правног поретка, јер се кроз судску пресуду директно остварује онај део правне норме, који утиче на „негативан“ начин на живот људи, а који се назива санкција. Важност вредносног читања права, како наводи аутор, присутна је и у делу Роналда Дворкина који инсистира на моралном читању устава. Овим схватањима нико није призвао на мешање две власти, законодавне и судске, већ аутор говори о неопходности да судије буду не само независне, већ и „креативне“ у тешким случајевима. Вредносно читање права истовремено је усмерено на разраду апстрактних моралних принципа и начине ограничавања власти. Дакле, читање права државног службеника везано је за моралне вредности, а ово аутор поткрепљује са два примера из судске праксе *Brown v. Board of Education* и *Riggs v. Palmer*. Овим се уводи као могућност, према Роналду Дворкину чије је схватање аутор прихватио, да се у ретким случајевима апсолутне неправедности закона, судијама оставља морална слобода да таквом закону одбију послушност, те самим тим и одбију и да га примене.

Ово је аутора сасвим природно одвело до питања борбе за човека, чиме се потврђује да се у борбу за човека ваља да укључе сви друштвени субјекти. То укључивање свих би, према схватању аутора, била преломна тачка која истиче

хуманост. Ово је нарочито важно за аутора, пошто вербална признања борбе за човека нису довољна, јер личе на клањање идолима. Самим тим аутор одбације могућност моралних компромиса током ове борбе, јер се човек данас налази у ситуацији да је први и последњи аргумент права, а ово је посебно важно јер се некако провукла мисао да држава ипак често није сигурна да ли „воли“ своју децу. Што је према аутору јасно када се крене путем моћи уз „сарадњу“ патолошки настројених владара, пошто се чисто формално-правно посматрано државна власт састоји у стварању и примени права. Овим је питање заводљивости моћи постало посебно интересантно за цео правнички сталеж, тврди аутор. А ово је посебно потребно обрадити јер је држава једина која у друштву располаже организованом силом. Разлог за бригу је оправдан, јер заводљивост моћи је нешто што се тешко може избећи, јер свака власт квари. Заводљивост моћи се, према схватању Џозефа Реза са киме се аутор слаже, може делимично избећи тиме што ће се јасно одредити да је свако поступање државне власти које је супротно закону незаконита делатност.

Ако супротно поступимо ми сигурно, према ауторовом ваљаном суду, идемо од стубова до крхотина права. Ово ће се десити ако верујемо да је право само воља суверена и додир његових „хладних“ руку. О овоме, односно о свим тим „сталинистичким карактерима“ личности најбоље, а и аутор се често позива на његово мишљење, служи схватање Анджеја Лобачевског. Веома сличковит приказ страха који се јавља у тренутцима владавине оваквих хистерионских личности је ситуација када вас вођа „избаци из свог срца“. Наравно могуће је говорити и о понеоролошкој групи са мелодраматичним правилима живота, која уосталом има и свака разбојничка банда. Аутор уз помоћ Лобачевског осликава тренутке живота у оваким друштвима која су преполовљена, односно у њима постоји „јаз између патократа и заједнице нормалних људи“ која се није сагласила или није прихватила „фанатичну идеологију“ групе на власти. А таква група представља фигуративно речено искривљен портрет, који је насликан такав какав је јер је право, према аутору, само себи везало руке и учинило нешто слично ономе што је учинио Доријан Греј када је себи везао душу. А након што се то деси, све остало је застрашујуће наизбежно. Ову везу између књижевности и права аутор је засновао на реченици „Humor im Recht“ (Ото Гирке). Дакле, инситирањем на праву које је очишћено од вредности, стижемо до права које је изгубило критичку оштрицу и само себи везало руке пред злочинима. Зато је нама потребна вера да би смо објаснили своју моралну везаност за закон, сматра аутор. Супротно од овог ми отварамо пут у тоталитаризам који и настаје на фикцији, коју гради правни позитивизам, о савршености правног система.

Овим стижемо заједно са аутором до радикализације која наступа против вере и разума. Оно што се данас, према аутору, дешава са светском историјом указује на недвосмислену чињеницу да радикализација директно води до слома. Тада чак и „религиозне идеје“ постају оправдање за употребу сile. А онде где се патократија јавља јасно је према Лобачевском, чије мишљење прихвата и аутор, да „религијски системи који владају земљом нису били способни да је на време спрече“. Рађање вредносно неутралних наука директна је последица страха од радикализације, наводи се код аутора. Међутим, сасвим супротно од овога поставља се питање да ли право сме да буде у улози онога ко избегава да искаже своје најдубље виђење

друштвене стварности. Одговор је за аутора јасан, не, јер „патократска зараза“ може да дође са различитих извора, што може да доведе до вођства без вере и разума. Кад год желимо да се запитамо, сматра аутор, који су разлози за постојање вођства без права, морамо се вратити једној од круцијалних грешака преко које се тако лако прелази, а то је поставка да постоје они који стварају правне норме, и они који се по њима понашају. Оваква грешка која се може учинити и ненамерно, носи са собом велике и несагледиве последице, које су изражене у схваташњу вођа да они нису, или барем нису потпуно везани законским прописима, те тако заборављају да државни званичници раде у име и за рачун државе. Из тог разлога се и појављује корупција, која доводи до кризе вођства, која је распострањена. Наравно, оправдано износи аутор, ствар постаје компликованија када са владања једног пређемо на владавину многих. Аутор је у овом делу књиге дао примере коруптивног поступања државних званичника који су поступали супротно принципу одговорности на коју су били позвани. Све већа одговорност која се захтева од свих подразумева најпре остварење једне претпоставка, остварење слободе. Аутор у овом делу инсистира на одговорности не само за протекле догађаје, већ за оне који ће се десити, те је зато за њега одговорност категорија будућности која као таква представља брану од „распојасаности“. Из тог разлога је правник који ствара право и одговоран за будућност. Што значи да је одговоран за сопствено правничко опредељење, и за одбацање „дијалектике моћи“ и „филозофије зла“.

Зато право које је везано појмом одговорности постаје „аргументациона фигура“ којом се супротствајамо злу и враћамо натраг ка стубовима, натраг ка вери и разуму. Пошто се промене у друштвеном систему, те самим тим и у правном систему као његовом делу дешавају само након великих скандала, морамо се заједно са аутором запитати зашто је наопходно да најпре дође до тога па да све буде помакнуто? Аутор је начинио разлику између скандала који се дешавају у стабилним правним системима и оних који се дешавају у нестабилним. Разлику је неопходно учинити, јер иако се у стабилним правним системима скандали дешавају, они бивају санкционисани, односно учесници скандала бивају процесуирани. Док, у нестабилним правним системима скандал бива прикрiven. Како скандала, наставља аутор, у има пуно у тим системима то онда значи да у њима има пуно прикривања. Пошто је скандал нешто што се може појавити у било ком систему, а разлика је само у односу на реакцију система, онда је јасно да нешто ваља да се промени. Аутор поставља питање шта је директна персонална последица скандала? Те наводи да скандал ставља под знак питања интегритет политичких учесника у тим догађајима. Ово захтева реформе, али такве које почивају на етици одговорности. Скандал такође потврђује идеју да ваља бити подозрив према оно што вођство нуди.

Тако аутор долази до закључка где јасно наводи да је стубове права могуће изградити ако су осветљени вером и разумом. Али остварење стубова није циљ сам по себи, већ је то само наговештај да ће правна зграда израсти у ваљан и поуздан правни систем који ће омогућити опстанак људи уз остварење њиховог достојанства. Дакле, стубови права служе за држање правне зграде, која опет служи опстанку човека. Оно што се, према аутору, издваја код вере и разума је да ваљано схваћене и прихваћене оне у својој онтолошкој структури већ садрже човека као

вредност. Зато је, наводи аутор, сферу напетости између *јесте* и *треба* могуће превазићи ваљаним схватањем вере и разума. А уз веру човек испуњен разумом постиже пуну моралну тежину. Зато оштрећи „унутрашње око“ човека, вера изоштрава и унутрашње схватање права. Уз тако снажну веру постаје јасно да стубови права држе зграду права равномерно и стабилно само ако између њих нема никакавог „такмичења“. Оно што је, према ауторовом ваљаном суду, остало као јединствена порука сједињења вере и разума је да нема бојазни од превладавања једног од ова два стуба који би могао да произиђе из њиховог међусобног односа, јер долазе из истог светла. Иако логика савремености каже да све у свету има своју логику постојања те да му ништа друго није потребно, аутор је другачијег мишљења и слаже са папом Бенедиктом XVI, у ставу да се „Само уз помоћ љубави просветљене лучом разума и вере постижу развојни циљеви које у себи носе црту праве хуманости и хуманизације“. Аутор је овим стубовима припојио и истину која не дозвољава „кривљење“ стубова права, јер око ње као моралне категорије нема „преговора“ и „договора“, сматра аутор.

Можемо да констатујемо да је аутор прелазећи различите а истовремено повезане теме увидео да су потреси могући у свим областима правне зграде, што ће истовремено бити последица посматрања државе као „идола“. Зато оправдано инсистира на споју између вере и разума који представља тежњу права и основ његовог развоја.

Монографија *Светло права* представља редак а вредан допринос правној науци, теорији и филозофији права. Садржина монографије тако шаролико постављена и писана јасним језиком испунила је услове да постане доступна не само правничком свету већ и свим радозналим духовима. Монографију нарочито одликује систематичност приликом излагања тако широке и тешке материје, какав је случај са стварањем носећих стубова права – вером и разумом. Монографија представља добар основ за даља вредносна проучавања права, нарочито када се има у виду ауторов став против уврежености и једностраниности правног позитивизма у праву. Сасвим у складу са феноменолошким посматрањем права, аутор је својом монографијом одредио темељ од којег почиње изградња зграде права на коју се потом друштво може ослонити.

Радови објављени у научним часописима, зборницима радова међународног значаја, тематским зборницима радова

1. Марко Трајковић, *Вредносна усмереност права наспрам правног позитивизма*, „Анали Правног факултета у Београду“, Београд, 2014, бр. 1, ISSN 0003-2565, UDC 34/35, УДК 340.1, стр. 102-113. Категорија М24

У овом добу технолошки захукталог позитивизма, како аутор ваљано сматра, често се у правној науци могу чути тврђење да право треба да истисне вредности из себе и да постоји без њих. Та тврђња, по аутору, није нова. Како јасно стоји у раду, ново је само објашњење због чега се то тврди. А оно гласи да се тиме право ослобађа људских слабости, постаје чисто научно засновано и вредносно неутрално као једна чисто реална појава живота, како стоји у наставку рада. Као да се заборавило да проглашена вредносна неутралност права такође представља једну вредност, закључује ваљано аутор. Због тога је умесније говорити, према аутору, о

нужној вредносној усмерености права, заснованој на тврђи да свако право тежи ка властитом самоусавршавању. Из тог разлога је у раду јасно поцртано да то самоусавршавање нужно има као крајњи циљ претварање позитивног права у идеално природно право. У том случају, одговор на питање да ли право може да постоји без вредности постаје, према аутору, јасан – не може. И не само да не може, већ се и не сме ни тежити ка праву одвојеном од вредности. Из тог разлога ова мисао и постаје носећи стуб рада аутора. У противном, показала би се као тачна мисао Томе Аквинског да је право створено само због злих и опаких. Вредности постојано утичу на право, јасна је порука овог рада. Оне га установљавају, према аутору, омогућавајући стварање све бољег права и преко њега се остварују. Као такве, оне представљају поуздано полазиште за разумевање права и одређивање његовог појма.

2. Marko Trajković, *Moral Values as the Binding Force of the Human Rights*, „Annals of the Faculty of Law in Belgrade“, Belgrade, No. 3, 2015, ISSN 0003-2565, UDC 34/35, CERIF: S112, S 115, pp. 127-140. Категорија М24

Моралне вредности представљају обавезујућу снагу људских права. Тако да је рад усмерен ка испитивању основане везе између моралних вредности и људских права. Моралне вредности су најпре обавезујућа снага норми националних правних система, а потом и обавезујућа снага правних норми међународног права и међународних конвенција и декларација о људским правима, сматра аутор. Сама суштина моралних вредности представља основу за креирање конвенција и декларација које ваља да штите људска права, ваљано закључује аутор. Међутим, како даље стоји у раду, моралне вредности су истовремено и извор људских права. Из тог разлога аутор и креће у раду од полазишта да су моралне вредности дате те да их човек није створио. Зато су оне најбољи могући основ за изградњу људских права. Заправо, сва су људска права, сматра аутор, заснована на вредностима које су дате људима да их остварују и штите. Потом аутор заузима оправдан став да санкција не може да буде извор обавезујуће снаге правних норми националних правних система нити извор обавезујуће снаге међународних конвенција и декларација о људским правима. То, према аутору, мора да буде нешто дуготрајније, а то су вредности које су дате људима. Дакле, људска права су независна од људи, чак и када су нарушена и повређена. Чак и тада, ваљано закључује аутор, она нису изгубила своју снагу и значај. Систем вредности никада не може да дозволи нестанак људских права, оправдан је закључак рада, јер нема успостављања људских права без прихватања моралних вредности. Само на овај начин људска права неће остати само слово на међународним правним актима.

3. Драган М. Митровић, Марко Трајковић, *Шта јесте, а шта није људско достојанство*, „Правни живот“, Часопис правну теорију и праксу, број 12/2013, Београд, 2013. година, UDK 34 (497.11) (05), YU ISSN 0350-500, стр. 421-430. Категорија М51

Људско достојанство није карактеристична правна вредност, већ суштинска одлика слободног човека, ваљано стоји на почетку рада. Из тог разлога основна идеја рада иде у правцу да је људско достојанство генеричко својство, оно се делом прелива у право и на тај начин постаје правна вредност. Али, та вредност је

изведена, јер је људска природа као извориште људског достојанства важнија од његовог формално-правног облика и заузима се став у раду. У самом раду начињена је оправдана разлика између природног људског достојанства које се изводи из човекове „истинске природе“ и друштвеног људског достојанства. Потом је у раду указано на то да се ова два појавна „облика“ достојанства могу разликовати од правног достојанства, које опет може, према поставци у раду, бити природноправно те се приближити проблематици природног људског достојанства или позитивноправно које се онда приближава проблематици правних одређења људског достојанства у правним документима који ваља да га штите од повреде. Из тог разлога оправдан је закључак који је изнет у раду, да ниједно људско биће не може да буде достојанствено ако није слободно, морално и културно.

4.Марко Трајковић, Коста Д. Митровић, *Глобално управљање и опште добро, „Правни живот“, Часопис правну теорију и праксу, број 12/2014, Београд, 2014. година, UDK 34 (497.11) (05), YU ISSN 0350-500, (првопотписани) стр. 517-529.*

Категорија M51

Повод за писање рада истакнут је већ на самом почетку, а то је важност теме светске државе или барем једне светске владе корпоративног устројства. Актуелизовање ове теме изнова, према поставкама у раду, потврђује улагање великих напора светске патократске елите да се успостави једна супердржава светских размера, али тако да се људски род унизи до уништења. Из тог разлога заузима се став у раду да, остварењу тог циља веома погодује помиреност секуларизованих националних држава са чињеницом да оне заправо живе од некаквих претпоставки за које нису у стању да гарантују. Наравно да је могуће и рећи, оправдан је закључак изнет у раду, да је настанак светске државе као једне врхунске суперкорпорације нужан, али не и пожељан циљ. У самом раду посвећена је посебна пажња анализи теоријско-правне подлоге глобализације као и стварању светске државе али и њеним заповестима као и односу према општем добру. Констатовано је потом у раду, оправдано, да је овај однос између светске државе и њених заповести са појмом општег добра узнемирујућ, а да је тема светске државе „тужна“ јер представља сведочанство о великим напорима светске елите да људски род унизи до уништења. До чега ће сигурно доћи, ваљан је закључак у раду, јер творци светске државе нису у свом подухвату кренули од „логике срца“ већ од нечег потпуно супротног њој.

5.Марко Трајковић, Драгиша Дракић, *Биоетика као хумана црта опште и кривично-правне теорије, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, бр. 1, Нови Сад, 2014, ISSN 05502179, doi: 10.5937/zrpfns5798, (првопотписани), стр. 137-151.*

Инсистирајући на дијалогу између биоетике и права, на самом почетку рада оправдано се поцртава хуманост коју ваља поново открити у праву као теорији и пракси. Пошто се низ питања људског живота налази у биоетичком подручју, ми смо упућени на решавање ових питања кроз садејство права и биоетике, полазна је поставка рада. Из тог разлога се у раду наглашава да се није кренуло путем вредносне поставке у биоетици и праву која ће гласити „или-или“, већ поставком „и-и“ а разлог је једноставан јер разлике у самом темељу хуманости не постоје. Тада

искорак у везу биоетике и права у сфери хуманости потврђује визију да човек није заборављен. Сасвим примерено овоме, заузима се став у раду, да када би општа и кривично-правна теорија стајала на маргинама аксиологије, а не у самом средишту њеног интересовања своје правно знање би се свело на низ „расцепканих“ мисли. Зато низ биоетичких питања данас „рађа“ хуману страну права као науке и као праксе, која мора да одговори биоетичкој стварности. Ова биоетичка хумана стварност у неку руку зависи од права, јер оно може да помогне у остварењу и заштити хуманости. Биоетика је понудила праву да „обнови“ своју људску садржину, да изађе из форме и крене путем хуманости, ваљан је став изнет у раду. Али, оправдано и очекивано поставља се питање у раду, да ли ће право бити данас више заузето својом формом, својом процедуралном страном или ће ићи у сусрет захтевима хуманости који су истакнути у биоетици? Према ваљаном ставу изнетом у раду одабир смера којим ће се право кретати зависи од самих правника.

6. Марко Трајковић, Драгиша Дракић, *Биоетика против нестајања човека – кроз призму опште и кривично-правне теорије*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, Нови Сад, бр.1, 2015, ISSN 0550-2179, doi: 10.5937/zrpfns49-7983, (првопотписани), стр. 117-132. **Категорија M51**

Биоетика је као подручје сусрета заокупило својом борбом против нестајања човека општу и кривично-правну теорију, и такође представља предмет овог рада. Заправо, констатује се оправдано у раду, њена „брига“ за човека представља предходно питање опште и кривично-правне теорије. Док су појавни облици нестајања човека толико шаролико постављени и веома често толико рафинирани до непропознатљивости, ваљано се наводи у раду, борба против нестајања човека мора да буде отворена, јасна и бескомпромисна. Улога права се у овој борби сама по себи наметнула, истиче се у раду, а чак и да право није желело да учествује оно је у среде те борбе, јер се од почетка до краја човеков живот штити правним прописима, који би морали да настају на најбољим тековинама опште и кривично-правне теорије. Међутим, оправдано се у раду износи став, самодовољност права и пуки правни позитивизам представљају сметњу у овој борби, јер човек веома често нестаје под ударцима правних прописа. Тај притисак и одсуство питања, заузима се оправдан став у раду, представљају први корак у нестајању човека јер човек који пита постоји, те су он и његова смелост брана против волунтаризма. Без смесlostи човека отворен је пут његовом нестајању, закључује се ваљано у раду. Та му смелост није одузета у биоетици која се бори против „спојених“ негативних тенденција, и то оној биоетици која није ни лаичка ни црквена, већ јединствена, као што је и сам човек јединствен.

7. Марко Трајковић, *Коегзистенција права и зла*, „Журнал за криминалистику и право“, Криминалистичко-полицијска академија, Београд, бр. 1, 2017, UDC 343.98, ISSN 0354-8872, UDK:340.1217.01:340, doi: 10.5937/nabero 22-12744, стр. 21-31. **Категорија M51**

Да ли је коегзистенција права и зла могућност или нужда, оправдано пита аутор на почетку, с обзиром на то да је право императив, те као такво и само представља могућност зла? У питању могуће коегзистенције права и зла садржано је и питање обавезујуће снаге самог права. Ако се обавезујућа снага права налази искључиво у

санкцији, која се у праву појављује због његовог хетерономног карактера, онда такав правни систем, према аутору, не може да пледира на дуготрајност. Дакле, заузет је став у раду, да зло које постоји не може бити искорењено искључиво правним санкцијама, већ правом које почива на вредностима. Та аксиолошка страна постојања права омогућава да се зло, према аутору, најпре смањи и у том умањењу можда нестане. Као проблем у овом односу, према аутору, појављује се и то што и само право може бити извор немерљивог зла, у чему се слажемо са аутором, те се цело питање још више компликује, јер је онда компромитовано право које ваља да буде средство и брана од зла. Да ли онда, поставља аутор питање, право постаје извор терора, а посебно у ситуацији када законодавац ћути пред злом? Из тог разлога аутор и захтева укључивање савести у стварање права, што уосталом чини и сам Хегел а касније то потврђују и други филозофи права који је позивају да буде присутна у тешким случајевима пред којима стоји судија. Дакле, савест налази своје место у стварању али и у самом процесу његове примене која је можда још више изложена злоупотребама, ваљано закључује аутор, те је потреба за савешћу тада и ту још већа.

8. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Ка плуриперспективистичкој биоетици*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, бр. 2, Нови Сад, 2013, ISSN 05502179, doi: 10.5937/zrpfns47-4453, стр. 247-260. Категорија M51

У раду је као неопходност назначена плуриперспективистичка биоетика, која све спаја и све укључује. Та је неопходност постала предмет испитивања овог рада, као и приказ плуриперспективистичког схватања света. Плуриперспективизам и интегрализам, данас према наводима у раду, представљају свеобухватно разумевање света, па у овом случају биоетичког света и света права. Различите перспективе, које се у интегралистичком маниру спајају у сличностима, а нису раздвојене разликама, чине окосницу интересовања рада. Ово је очекивано и истакнуто је у раду, јер ако се биоетиком бавимо као новим пољем у којем можемо да откријемо корене своје науке јер се бавимо животом, онда смо на ваљаном путу. У самом раду прихваћена је дефиниције биоетике као „подручја сусрета и дијалога“ чиме је отворен пут за присуство права у биоетици и биоетици у праву. На овај начин у самом раду је одбачена могућност саме деобе биоетике, која иако се од неких захтева никако није нешто што би самој биоетици користило. Из тог разлога је назначено је у раду, да биоетика није нешто што је настало у дведесетом веку већ раније о чему сведочи и схватање Фрица Јара, те је на неки начин у раду дат и кратак историјски приказ настанка биоетичких схватања света. Ово је наравно ишло путем изградње интегралистичког схватања света, биоетике и права и све до плуриперспективистичких схваћене биоетике, како је ваљано закључено у самом раду, уз наглашавање да је биоетику могуће схватити и као „оријентацијску вредност“.

9. Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *O истини у кривичном поступку*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, бр. 65, Ниш, 2013, YU ISSN 0350-8501, UDK 343.1, стр. 111-126. Категорија M51

О истини се као вредности може расправљати у различим пољима права, те је у овом раду одлучено да се о овој вредности расправља из угла кривичног права, уз наравно њено обавезујуће испитивање као вредности. Сасвим оправдано полази се у раду од поставке да гледишта о истини у кривичном поступку зависе од теоријског схватања и законског уређења утврђивања чињеница у судском поступку. Значи на делу је теорија права и њено схватање истине. Отуд се онда креће даље у кривични поступак. Тако се и у самом раду прихвата монистичко учење које према схаватњу израженом у раду више одговара процесној стварности. Суштина овог учења, које је представљено у раду, је да суд уврђује чињенице важне за кривични поступак, а не странке и други учесници поступка. Опречним теоријским гледиштима одговарају модели уређења кривичне процедуре у погледу истраживања и утврђивања истине. У мешовитом, континентално европском типу кривичног поступка, који је доминантно јавноправног карактера, истраживање истине о кривичној ствари је циљ кривичног поступка али не и једини. Дакле, суд је одговоран за прикупљање и извођење доказа. Насупрот томе, наводи се у раду, адверзијални модел, који је у приличној мери реприватизован, представља спор равноправних странака пред судом, који је само пасивни арбитар. Веома је оправдан став изнет у раду, да је протеривање начела истине из кривичног поступка и ослобађање судске власти, као једне од три из система поделе власти изнете у општој теорији права, од одговорности за прикупљање и извођење доказа, довело до успостављање сличности између кривичног и парничног поступка, која је у потпуној противречности са доминирајућим доктринарних схватања у континенталној Европи о природи и циљу кривичног поступка.

10. Marko Trajković, *Necessity of Axiological Education of Lawyers*, „Facta Universitatis, Series: Law and Politics“, No. 1, University of Niš, 2014, Niš, ISSN 1450-5517, COBBIS.SR.ID 138066439, UDC 340.1:378.096]:174, стр. 13-20. Категорија M53

Образовање је према аутору „мост“ који омогућава континуитет вредности. Из тог разлога је и задатак правничког образовања, које је предмет испитивања овог рада, усмерен ка изградњи права које је посвећено човеку и његовој заштити. Такво образовање, ваљано сматра аутор, указује да није само битно примати знање, већ и живети у складу са њим. Заправо, и ово је један од најважнијих закључака изнетих у раду, живот у складу са врлином, односно у овом случају знањем највиша је тачка човековог битисања. Просуђивање правника зависи од образовања које га води ка његовом оплемењивању, те ће он, правник и његово образовање бити способни да нашу стварност ослободе од „искривљених линија“ и невредности, став је који аутор у раду заступа и брани. Из тог разлога аутор и сматра да такво правничко образовање мора да створи „сигурну климу“ за делање не само правничке професије, већ и других. Та журба у стицању знања и несазревању, који су присутни у образовању правника онемогућавају да се одговори на „болне“ тачке наше стварности. Образовање које је испуњено аксиолошким садржајима омогућавају обнову свести правника која је „рађена“ чистим правним

позитивизмом. Аутор ваљано закључује да се оваквим образовањем правника ваља да одбаци „папирнати свет“ правне науке, а да се „приграби“ стварност испуњена вредностима.

11. Marko Trajković, *Is the Logic of Law in Contrast to Christian Values?*, „Facta Universitatis, Series: Law and Politics“, No. 3, University of Niš, 2017, Niš, ISSN 1450-5517, COBBIS.SR.ID 138066439, UDC 340.13:27, doi.org./10.22190/FULP 17309IT, UDC 340.13:27, стр. 191-200. **Категорија M53**

Питање логике права везано је за његов императивни карактер, а он је, према аутору, везан за прихватање или одбијање хришћанских вредности, те је из тог разлога и постао предметом интересовања овог рада. Предмет рада одређен је у распону између „круте“ логике права и „поретка срца“ хришћанских вредности. Одговор за однос логике права и хришћанских вредности се, према ваљаном ставу израженом у раду, налази у питању опстанка света људи упркос „култури смрти“ која се данас несебично нуди. Наравно, било би веома наивно све засновати на вези људског понашања и моралних принципа, истакнуто је у раду. Целокупна људска историја то показује, јер смо ми, према аутору, довољно добро опремљени да нађемо разлоге за оно што чинимо, али нисмо толико добри да чинимо оно зашта видимо да постоје добри и објективни разлози. Један од путева да се учврсти веза између људског понашања и правних норми је, како аутор добро закључује, и пут прихватања хришћанских вредности у сferи стварања и примене права. Ово је према аутору једнако везано и за питање слободе, апсолутне слободе и њене деструкције која је често била изазвана протеривањем хришћанских вредности под притиском „маља“ логике права која је све изван сфере рационалног протеривала и сматрала за „опасно“ по логику, а да тако није било.

12. Марко Трајковић, Александар Михајловић, *Вредносни и медицински статус штрајкача глађу*, „Пешчаник“, Часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке, Ниш, 2017. година, УДК 323.25: [17.021.4+616.393, 292-307, (првопотписани), стр. 292-307. **Категорија 53**

Како држава није неко са киме можемо да разговарамо, пошто је јасно да су сви њени прописи императивне природе и због тог свог карактера не остављају пуно слободе човеку, у раду се поставља оправдано питање да ли је онда могуће штрајком глађу „испословати“ нешто од државе. Јасно је да је моћ држава нарасла због монопола физичке сile којом располаже и правних прописа којима уређује све аспекте људског живота за које је „заинтересована“. Из тог разлога моћ државе изражена у правним прописима и монополу физичке сile у контексту личне слободе „храњења“ постаје предметом овог рада. Сва ова питања моћи државе и слободе појединца укрштају се са проблемом штрајка глађу, што постаје срж испитивања рада. Када овоме додамо биоетички и медицински аспект питање личне слободе постаје јако компликовано, ваљано се закључује у раду. Најпре, пошто се са државом тешко може „преговарати“ јер она није неко ко уступа пред неким, у раду се поставља питање да ли држава може кршећи право на слободу избора, а у случају када живот штрајкача бива овим штрајком угрожен да делује противно његовом избору те да ипак „на храни“ штрајкача? Још је комплекснији медицински аспект штрајка глађу, који је такође оправдано учињен за предмет овог

рада. Током штрајка глађу у организму штрајкача долази до читавог низа превасходно метаболичких промена, које неретко могу резултирати и леталним исходом. Све ово захтева веома озбиљно ангажовање лекара, оправдано се сматра у раду, да би биле избегнуте компликације и смртни исход.

13.Марко Трајковић, Војислав Ђурђић, *Биоетика као ново подручје одговорности*, тематски зборник радова „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, књига четврта, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2014, ISBN 978-86-7148-198-4, UDK: 608, (првопотписани), стр. 1-11. Категорија М44

Након отварања права према животним чињеницама право би се нашло у новом подручју сопствене одговорности, овај пут, како то ваљано стоји у раду, то би била биоетика. Дакле, одговорност у овом новом подручју представља предмет интересовања овог рада. Ново подручје одговорности као основе овог рада, везује се за хуману страну права без које право губи своју сврху. Наглашено је у раду да се без одговорности за биоетичка питања живота „клизава низбрдица“ појављује као сигуран пут. Од „клизаве низбрдице“ до суноврата и слома правног система, у чему историја није била шкрта, пут је веома кратак, ваљан је закључак изнет у раду. Правни поредак који пледира на дуготрајност и хуманост мора да у себе угради одговорност свих субјеката у праву, став је изнет у раду. Ипак, сасвим сигурно, истиче се у раду, овом се питању одговорности мора прићи са етичког становишта а не са позитивистичког, јер се овај принцип одговорности за биоетичка питања оживотворује само кроз морално промиšљање стварности. Том одговорношћу за живот право „обнавља“ своју људску садржину и излази из пуке форме те креће путем хуманости и заузетости за человека. Биоетика као подручје које обухвата све аспекте живота и представља посебну тачку на којој ће се одговорност свих субјеката у праву видети на најбољи могући начин, закључак је изнет у раду.

14.Марко Трајковић, Војислав Ђурђић, *Вредносни смысао и изазови опште и кривично-правне теорије*, тематски зборник радова „Усклађивање права Србије са правом ЕУ“, Правни факултет у Нишу, Ниш, 2015, ISBN 978-86-7148-203-5, UDK:343.1.01, (првопотписани), стр. 1-13. Категорија М44

Вредности испуњавају смислом и сврхом целокупно право, које без вредности остаје форма, те је због важности овог питања оно и постало предметом интересовања овог рада. Вредности нису пуки збир, што је доказано у раду, какав је случај са простим скупом елемената, већ целина која се може објаснити тек када се доведе у везу са целином света који је испуњен моралним вредностима. Зато вредносни карактер позитивном праву, како се ваљано закључује у самом раду, не припада сам по себи, нити правна теорија може да се задовољи само правном сигурношћу. Анализом друштвених и правних вредности, као што су правда, правичност, слобода, једнакост, у самом раду указано је на изазове за опште и кривично-правне теорије. Ово је сасвим очекивано јер све ове вредности могу да буду у својој основи сукобљене са друштвено-правном стварношћу, али и међусобно, добро је изведен закључак у раду. Ти изазови и леже у потенцијалним сукобима вредности као и путевима које одабирамо за разрешење тих сукоба, што

је окосница овог рада. А ово се најбоље види у сукобу правде и правне сигурности, али ништа мање није присутан у вредности слободе, или једнакости. Оно што је сигурно, а на томе се ваљано инсистира у раду, је да крут правни систем који није окренут ка животним чињеницама и није динамичан неће моћи да одговори на ове изазове.

Радови изложени на међународним и домаћим научним скуповима, штампани у целини

1.Марко Трајковић, *Правна теорија и регулатива пред биоетичким изазовима*, рад изложен на Четвртом међународном биоетичком симпозијуму у Босни и Херцеговини „Интегративна биоетика и природно наслијеђе“, 20-21. јуна 2014. године у Сарајеву, рад штампан у целини у зборнику радова са скупа „Интегративна биоетика и природно наслијеђе“, Биоетичко друштво у Босни и Херцеговини, Сарајево, ISBN 978-9958-9124-3-6, COBISS.BIH-ID 22583558, стр. 215-229. **Категорија М33;**

Ваљало би, како то аутор ваљано истиче, путем ума и религије осветлiti терор који се правно и морално легитимише у име биоетике, те даље критички осветлiti пребрзе закључке о томе шта је човек и где су његови домети. Из тог разлога садејство ума и религије у области права и биоетике постаје основним предметом овог рада. Правна регулатива која посредно и непосредно нормира и регулише област биоетике, стоји под чврстим утицајем позитивно-правног схватања, истакнуто је у раду. Овакав приступ, сматра аутор, омогућава да се „заборави“ циљ и сврха доношења правних аката који регулишу област биоетике. И тако изгледа да прописи постају сами себи садржина и циљ, чemu се аутор противи. Човек, ваљано закључује аутор, остаје тада негде на маргинама правних прописа. Идеја права, човек, ваља да задржи примат над позитивним правом и његовим директним видом егзистенције. Ово је такође једини начин да се ускладе национални правни системи и њихови нормативни делови на међународном нивоу. Без овога, ваљано закључује аутор, ми и добијамо фину „збрку“ правних прописа и нелагодну „конфузију“ у њиховој примени што на националном, што на међународном нивоу. Ово посебно долази до изражaja када поставимо питање шта то биоетика захтева од правне регулативе? А одговор је веома лак и обавезује, закључак је самог аутора, она захтева ваљан однос према човеку као средишту света, права и биоетике.

2.Марко Трајковић, *Људска права и савремена правна држава*, рад изложен на „XXVII сусретима Копаоничке школе природног права – Право и аутономија личности“, Копаоник 12-17. децембра 2015. године, рад (коаутор Коста Митровић) штампан у целини у зборнику радова са скупа – часопису „Правни живот“: тематски број „Право и аутономија личности“, UDK 34(497.11) (05), YU ISSN 0350-0500, (првопотписани), стр. 441-456. **Категорија М63;**

На самом почетку рада, у одређивању проблема интересовања, констатовано је да је идеја правне државе веома стара и да се као таква јавља у антици код Платона и Аристотела. Као такав појам и она се донекле мењала, што се према наводима у раду, види у ситуацији проширивања „списка“ грађанских и људских слобода и права који су и мењали садржај правне државе. Како год била данас замишљена

или одређена, ваљано се закључује у раду, правна држава се готово без изузетка везује за постојање демократије и најширу могућу скалу грађанских и људских слобода и права подржаних старим и новим правним инструментима за њихову заштиту. Из тог разлога се у раду констатује да се савремена правна држава не може замислiti без својих изворних либералних природноправних садржаја, односно без владавине права, демократије и поштовања људских слобода и права. Тако савремени развој те природноправне идеје, према којој се класичан појам појединца-индивидуе претвара у појам грађанина – позивањем на односне слободе и права које и данас пружају заштиту на националном и међународном плану – свака правна држава мора да има у виду. Иако је идеја правне државе стара, сама правна држава као стварност је млада творевина, оправдан је закључак изнет у раду, настала пре нешто више од двеста година у малобројнијем и развијенијем делу човечанства. Најновије, износи се тачан став у раду, је да се правна држава и људска права све учествалије разматрају у светлу стварања некавог транскуманог друштва у коме би колективни идентитет било које друштвене групе однео потпуну превагу над индивидуалним. На крају се износи ваљан закључак, да баш та веза правне државе са људским слободама и правима одлучујуће утиче на прокламоване и стварне облике правне државе.

3.Марко Трајковић, *Moral and Legal Control of Politics*, рад изложен на међународној конференцији „Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law“, одржаној на Правном факултету у Нишу, 19. маја 2016 године, рад (коаутор Славиша Ковачевић) штампан у целини у зборнику са скупа „Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law“, Faculty of Law, University of Niš, ISBN 978-86-7148-229-5, UDK: 340.12:177, UDK 177:32, (првопотписани), стр. 227-239. Категорија М33:

Савремена политика је у основи раздвојена од етике, а закони све мање утемељени на добрым разлозима моралности и правичности, истиче се на самом почетку као проблем који чини окосницу интересовања овог рада Ако је морална и правна контрола политике претпоставка сваке одговорне и делотворне власти, што је оправдана или оборива претпоставка како се износи у раду, онда неморална и неправична политика није одговорна. Пошто је политика постала, ваљано се истиче у раду, главна одредница и чинилац живота, онда је јасно да се на тај начин друштво не само деморализује већ губи битна својства моралности и осећаја за правду. Тако карактерисана, политика према основним поставкама у раду, несумљиво доминантно утиче на све значајне токове друштва чиме се све друштвене области лишавају доброг и хуманог деловања. Из тога произлази, наводи се у раду, да је однос морала, политке и права сложен, комплексан и противречан. Између права и политике увек је постојао напет и противречан однос, те је из тог разлога и ова тематика постала предмет рада. Са једне стране, политика је одлучујући фактор стварања и примене права, а са друге стране, право је нормативно санкционисан оквир политичког понашања. Политика је одувек тежила да инструментализује право и рационализује га према доминантном интересу економске и политичке моћи, а настојање права да ограничи и каналише политичку моћ увек је узмицало пред тоталитарном претензијом политике да себи подчини право, један је од закључака у раду. Колико год морал и право настоје да ограниче

и контролишу политику, толико се, с друге стране, политика аморализује и „узмиче“ праву, следећи је закључак изнет у раду који указује на стварност. Политичка и идеолошка колонизација права и морала ствара аномично и аморално друштво које без моралног вредносног компаса партиципира у политичком животу, ваљано се закључује на крају рада.

4. Марко Трајковић, *Criminal Legislation and the Globalization Process*, рад изложен на међународној конференцији „Globalisation and Law“, одржаној на Правном факултету у Нишу, 21-22. април 2017. године, рад (коаутор Војислав Ђурђић) штампан у целини у зборнику радова са скупа „Globalisation and Law“, Faculty of Law, University of Niš, ISBN 978-86-7148-242-4, UDK: 343.2/7, (првопотписани), стр. 195-207. **Категорија М33:**

Процес глобализације, као појава која захвата све аспекте живота „уплео“ је у себе и законодавство као друштвено-правни феномен, те је због важности овог питања и рад посвећен процесу глобализације и законодавству. Кривично законодавство које је директно и недвојбено везано за саму суштину живота, ваљано се закључује у раду, постаје пробни камен напретка или спотицања процеса глобализације. Основно полазиште рада је да и доскора неприкосновена сфера кривичног права као националног права, последњих деценија бива погођена процесом глобализације, у коме неминовност сарадње држава најпре захвата домен људских права. Тако се изузимање заштите људских права из искључиве надлежности држава јавља као извориште међународних стандарда о људским правима, не обилазећи, ваљано се истиче у раду, ни кривичноправну област. Сама владавина права биће тестирана кроз кривично законодавство уопште, а посебно кроз доминантну одлику нашег времена, у односу на процес глобализације. Питања која су постављена у раду кретала су се од оних онтологијске природе, преко детерминисања појма глобализације и појма законодавства који даје општа теорија права, па до оних која су аксиолошке природе. Та аксиолошка питања, ваљано се закључује у раду, која ће произићи из могућег односа глобализације и кривичног законодавства одредиће путању владавине права, која без кривичног законодавства нема осигурану ефикасну заштиту.

5. Марко Трајковић, *Интегративна правна теорија као потреба стварности*, рад изложен на „XXX сусретима Копаоничке школе природног права – Праведно право и стварност“, Копаоник 12-17. децембра 2017. године, рад (коаутор Драган Митровић) штампан у целини у зборнику радова са скупа – часопису „Правни живот“: тематски број „Праведно право и стварност“, бр. 9/2017, UDK 34(497.11) (05), YU ISSN 0350-0500, (првопотписани), стр. 455-466. **Категорија М63:**

Сама интегралистичка поставка рада морала је, а то је и учињено у раду, да обухвати приказ најважнијих правних теорија од оних идеалистичких, што су природноправне, априористичке-феноменолошке, формалне, егзистенцијалистичке и културалистичке; до оних које се могу назвати реалистичким а то су позитивистичке, социолошке, интегралне и мултидисциплинарне. Потом се тежиште рада премешта на интегративне теорије, које су основни предмет испитивања овог рада, као начина за вредносни преображај права као појаве, те се ваљано истиче да интегративне правне теорије и саме подразумевају неку врсту

вредносне „метаморфозе“ права. То је та идејна путања, како се ваљано истиче у раду, којом се право од своје изолованости и „самодовољности“ креће ка интегративном спајању са светом као целином. У том смислу, интеграција би требало да право одведе у неко боље и „чистије“ подручје од оног у коме се сада налази, а то „сада“ је поље чистог правничког волунтаризма. Зато је и неопходно, инсистира се у раду интегративно сазнавање права, односно тежња да се истражи не само нормативна већ и вредносна и друштвена димензија права. Данашња правна пракса потврда је неопходности примене интегралног метода у праву. Дакле, без интегративног схватања права и интерисања његових основних елемената нема могућности за истинско успостављање правне сигурности у стварности, која у том повољном случају постаје нешто више од обичног формално-правног захтева на коме истрајавају правници-позитивисти. Из тог разлога се у раду и истиче да је разлог за овакву интегративну поставку садржан у историјском искуству које показује да основ обавезујуће снаге мора да буде нешто што је постојаније од воље суверена.

6.Марко Трајковић, *Слобода као вредност и право на личну слободу у кривичном поступку*, рад изложен на међународном научном саветовању „Октобарски правнички дани“ под називом „Изградња и функционисање правног система“, Правни факултет, Бања Лука 06-07. октобар 2017. године, са научним рефератом *Слобода као вредност и право на личну слободу у кривичном поступку*, рад (коаутор Војислав Ђурђић) штампан у целини у зборнику радова са скупа „Правна ријеч“ бр. 52/2017, Удружење правника Републике Српске, Бања Лука, (пропотписани), УДК: 343.121:341.231.14, doi 10. 7251/PR5217503T, стр. 503-521.Категорија М33.

У раду се наглашава да слобода представља аксиолошку категорију која је као таква пробни камен напретка или спотицања правне државе. Дакле, јасно је постављен предмет овог рада, слобода као вредност у контексту кривичног поступка. Колико је она неспорна као вредност, толико се исто појављује спорење око њених граница што чини ствар компликованом, ваљана је поставка рада, јер ни са једном другом вредношћу немамо такав „проблем“. Нико не жели да ограничи правду или истину, али ће се многи оправдано или не питати шта са апсолутном слободом, ваљано се закључује у раду. Тако ће се сукобити индивидуалистичко и надиндивидуалистичко схватање, те ће од резултата тог сукоба и зависити одговор на питање да ли је слобода вредност или пуки термин који се само користи у општој и кривичноправној теорији. Када се слобода као вредност поцрта у кривичној и кривичнопроцесној теорији, што је учињено у раду, питање њеног, условно речено, ограничења добија своју „озбиљно“ практичну димензију, јер се отвара питање колико слободе ваља „дати“ човеку. Из овог разлога, како стоји у раду, слобода као вредност стално „измиче“ крајњем суду о њеном „захвату“ у ширини, дужини и дубини. Од уговорних теорија па до данас остаје питање зашто смо и коме дали своју слободу. У раду се ваљано наводи да су образложења за то била различита кроз векове, а данас када мислимо да све „зnamо“ изгледа да на питање може ли се слобода „измерити“ нисмо дали ваљан одговор. А ово ће се посебно јасно видети у пому права на личну слободу и његовог ограничавања у кривично-правној теорији и пракси.

3.Излагања на међународним и домаћим научним скуповима

Др Марко Трајковић је, као референт, учествовао на већем броју међународних и домаћих научних скупова. Теме реферата обрађене су у научним радовима објављеним у посебним зборницима радова са одржаних научних скупова (детаљни подаци о објављеним радовима у овим зборницима наведени су у прегледу објаљених радова).

Излагања на међународним и домаћим научним скуповима до избора у звање ванредни професор штампана у целини и изводу

- 1 „XVIII сусрети Копаоничке школе природног права – Право и универзалне вредности“, Копаоник 13-17. децембар 2005. године: научни реферат *Морални минимум „Повеље о основним правима у Европској Унији*, рад штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 12/2005. година, Београд, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 619-629. **Категорија М63**;
2. „XIX сусрети Копаоничке школе природног права – Право и хумана будућност“, Копаоник 13-17. децембар 2006. године, научни реферат *Биоетика као једна од парадигми савремене правне државе*, рад штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 12/2006. година, Београд, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 935-943. **Категорија М63**;
3. Научни скуп „Америчка јуриспруденција XX века/ Juriprudence of the 20th of Century“, одржан 31. март – 02. април 2006. године, Сремски Карловци, научни реферат *Richard A. Posner: The problematics of Mooral and Legal Theory*, рад штампан у целини у зборнику радова са скупа „American Juriprudence of the 20th of Century“ NATEF (The Novi Sad Association of the Theory, Ethics and Philosophy of Law), Нови Сад, 2007, ISBN 978-86635-01-3, стр. 153-155. **Категорија М33**
4. Научни скуп посвећеном „Јовану Стерији Поповићу“, одржан на Правном факултету у Нишу, 23. децембра 2006. године научни реферат *Природно право и морал у делу Јована Стерије Поповића*, рад штампан у целини у зборнику радова са скупа „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, тематски број „Јован Стерија Поповић“, 2006. година, ISSN 0350-8501, UDK 340,122, Ниш, 45-52. **Категорија М63**;
5. „XX сусрети Копаоничке школе природног права – Право и слобода“, Копаоник 12-16. децембар 2007. године, научни реферат *Моралност правног система као основа савремене правне државе*, рад штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 14/2007. година, Београд, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 553-564. **Категорија М63**;
6. Научни скуп „Изградња правног система Републике Србије“, одржан на Правном факултету у Нишу, 18. маја 2007. године, научни реферат *Прихваташе и примена женске етике као битан елеменат изградње правног система Републике Србије*, рад штампан у целини у „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, тематски број „Изградња правног система Републике Србије“, 2007. година, Ниш, УДК: 340.12:17055.2](497.11), стр. 313-324. **Категорија М33**.
7. „XXII сусрети Копаоничке школе природног права – Право и време“, Копаоник 13-17. децембар 2009. године, научни реферат *Вредносни приступ савременој правној држави*, рад штампан у целини у „Правни живот“, Часопис правну теорију

и праксу, број 14/2009, Београд, 2009. година , UDK 34(497.11) (05) YUISSN 0350-0500, стр. 347-358. Категорија М63;

8. „XXIV сусрети Копаоничке школе природног права – Право и одговорност“, Копаоник 13-17. децембар 2011. године, научни реферат *Еутаназија – морална дилема савремене правне државе*, рад штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 12/2011, Београд, 2011. година, UDK 34(497.11) (05) YUISSN 0350-0500, стр. 735-747. Категорија М63;

9. „XXV сусрети Копаоничке школе природног права – Право и морал“, Копаоник 12-17. децембар 2012. године, научни реферат *Моралност права, пословна етика и биоетика*, рад (коаутори Драган Митровић и Коста Митровић) штампан у целини у „Правни живот“, Часопис за правну теорију и праксу, број 10/2012, Београд, 2102. година, UDK 34(497.11) (05) YUISSN 0350-0500, стр. 211-226. Категорија М63;

10. Симпозијум „9. Лошињски дани биоетике – Интегративна биоетика и нова епоха“ одржан на Малом Лошињу 16-19. маја 2010. године, научни реферат (коаутор Нико Јосић) *Етички захтев пајенте да умре и одлука љечника о том захтеву/Ethical aspect of Patient's Decision about the Request*, рад штампан у изводу, стр. 131-132. Категорија М34;

11. Међународна интердисциплинарна конференција „International interdisciplinary conference – Bioethics – the Sign of a New Era: Bioethics, Media, Law and Medicine“, одржана на Охриду 21-23. октобра 2011. године, научни реферат (коаутор Нико Јосић) *Аксиолошки приступ правној норми/Axiological approach to the Legal Norm*, рад штампан у изводу, стр. 50. Категорија М34;

12. Симпозијум „10. Лошињски дани биоетике – Интегративна биоетика и нова епоха“, одржан на Малом Лошињу 15-18. маја 2011. године, научни реферат (коаутор Нико Јосић) *Кришћанска интеграција вриједности и право/Christian Integration of Values and Law*, рад штампан у изводу, стр. 142-143. Категорија М34;

13. Симпозијум „Природа – друштво – политика“ поводом 300. годишњице рођења Жан Жака Русоа, одржан у Загребу 22-24. новембра 2012. године, научни реферат *О једнакости до закона*, рад штампан у изводу, стр. 60. Категорија М34.

Излагања на међународним и домаћим научним скуповима након избора у звање ванредни професор штампана у целини

1.Марко Трајковић, *Правна теорија и регулатива пред биоетичким изазовима*, рад изложен на Четвртом међународном биоетичком симпозијуму у Босни и Херцеговини „Интегративна биоетика и природно наслијеђе“, Сарајево 20-21. јун 2014. године, рад штампан у целини у зборнику радова са скупа „Интегративна биоетика и природно наслијеђе“, Биоетичко друштво у Босни и Херцеговини, Сарајево, ISBN 978-9958-9124-3-6, COBISS.BIH-ID 22583558, стр. 215-229. Категорија М33;

2.Марко Трајковић, *Људска права и савремена правна држава*, рад изложен на „XXVII сусретима Копаоничке школе природног права – Право и аутономија личности“, Копаоник 12-17. децембар 2015. године, рад (коаутор Коста Митровић) штампан у целини у зборнику радова са скупа – часопису „Правни живот“: тематски број „Право и аутономија личности“, UDK 34(497.11) (05), YUISSN 0350-0500, (пропотписани), стр. 441-456. Категорија М63;

3. Марко Трајковић, *Moral and Legal Control of Politics*, рад изложен на међународној конференцији „Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law“, одржаној на Правном факултету у Нишу, 19. маја 2016 године, рад (коаутор Славиша Ковачевић) штампан у целини у зборнику са скупа „Legal, Social and Political Control in National, International and EU Law“, Faculty of Law, University of Niš, ISBN 978-86-7148-229-5, UDK: 340.12:177, UDK 177:32, (пропотписани), стр. 227-239. **Категорија М33:**

4. Марко Трајковић, *Criminal Legislation and the Globalization Process*, рад изложен на међународној конференцији „Globalisation and Law“, одржаној на Правном факултету у Нишу, 21-22. април 2017. године, рад (коаутор Војислав Ђурђић) штампан у целини у зборнику радова са скупа „Globalisation and Law“, Faculty of Law, University of Niš, ISBN 978-86-7148-242-4, UDK: 343.2/7, (пропотписани), стр. 195-207. **Категорија М33:**

5. Марко Трајковић, *Интегративна правна теорија као потреба стварности*, рад изложен на „XXX сусретима Копаоничке школе природног права – Праведно право и стварност“, Копаоник 12-17. децембар 2017. године, рад (коаутор Драган Митровић) штампан у целини у зборнику радова са скупа „Правни живот“: тематски број „Праведно право и стварност“, бр. 9/2017, UDK 34(497.11) (05), YU ISSN 0350-0500, (пропотписани), стр. 455-466. **Категорија М63:**

6. Марко Трајковић, *Слобода као вредност и право на личну слободу у кривичном поступку*, рад изложен на међународном научном саветовању „Октобарски правнички дани“ под називом „Изградња и функционисање правног система“, Правни факултет, Бања Лука 06-07. октобар 2017. године, са научним рефератом *Слобода као вредност и право на личну слободу у кривичном поступку*, рад (коаутор Војислав Ђурђић) штампан у целини у зборнику радова са скупа „Правна ријеч“ бр. 52/2017, Удружење правника Републике Српске, Бања Лука, (пропотписани), УДК: 343.121:341.231.14, doi 10. 7251/PR5217503T, стр. 503-521. **Категорија М33.**

Излагања на међународним научним скуповма штампана у изводу

-Учествовао је на Годишњем симпозијуму Хрватског филозофског друштва „Интегративно мишљење и нова парадигма знања“, одржан у Загребу 27-30. новембра 2013. године у Великој дворани „Школске књиге“, са научним рефератом *Интеграцијско скретање права*, рад штампан у изводу, стр. 68, прилог фотокопија потврде организатора симпозијума да је рад изложен. **Категорија М34:**

- Учествовао је на Годишњем симпозијуму Хрватског филозофског друштва „Рат и мир“, одржан у Загребу 25-28. новембра 2015. године у Великој дворани „Школске књиге“, са научним рефератом *Право као гарант мира*, рад штампан у изводу, стр. 66, прилог фотокопија потврде организатора симпозијума да је рад изложен. **Категорија М34.**

4. Индекс цитираности

Објављени радови др Марка Трајковића цитирани су у следећим научним и стручним радовима и монографијама:

1. Милош Марјановић, „Људско достојанство као друштвена и правна вредност“, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, XLVII, 3/2013,

ISSN 0550-2179, doi: 10. 5973/zrpfns 47-4945 на страни 99 цитиран коауторски рад Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Људско достојанство као основа човекове природе*, „Зборник радова правног факултета у Новом Саду“, XLIV, 1/2010, ISSN 0550-2179, стр. 34.

2. **Милош Марјановић**, „*Људско достојанство као друштвена и правна вредност*“, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, XLVII, 3/2013, ISSN 0550-2179, doi: 10. 5973/zrpfns 47-4945 на страни 101 цитиран коауторски рад Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *Људско достојанство као основа човекове природе*, „Зборник радова правног факултета у Новом Саду“, XLIV, 1/2010, ISSN 0550-2179 стр.37.

3. **Славиша Ковачевић**, „*Транзиција у демократији: трансформација друштва и консолидација демократије*“, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2015, ISBN 978-86-7148-209-7, COBISS.SR.ID 218231820, на страни 169 цитиран рад Марко Трајковић, *Морал у беспују политици*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, Нови Сад, бр. 2, 2010, ISSN 0550-2179, стр. 195.

4. **Славиша Ковачевић**, „*Транзиција у демократији: трансформација друштва и консолидација демократије*“, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2015, ISBN 978-86-7148-209-7, COBISS.SR.ID 218231820, на страни 169 цитиран рад Марко Трајковић, *Вредносна усмереност права наспрам правног позитивизма*, „Анали Правног факултета у Београду“, Београд, бр. 1, 2013, ISSN 0003-2565, UDC 34/35, УДК 340.1, стр. 111.

5. **Славиша Ковачевић**, „*Транзиција у демократији: трансформација друштва и консолидација демократије*“, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 2015, ISBN 978-86-7148-209-7, COBISS.SR.ID 218231820, на страни 169 цитиран коауторски рад Марко Трајковић, Драгиша Дракић, *Биоетика као хумана црта опште и кривично-правне теорије*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, Нови Сад, бр. 1/2014, ISSN 0550-2179, doi: 10.5937/zrpfns5798, стр. 150.

6. **Војислав Ђурђић, Страхиња Давидов**, „*Кривични поступак Републике Србије – између реформе и слома система вредности*“, „Зборник радова правног факултета у Нишу“, бр. 72, год. LV, 2016, ISSN 0350-8501, doi:10.5937/zpfni 1672055D, UDK. 343.31 (497.11), на страни 62 цитиран рад Војислав Ђурђић, Марко Трајковић, *О истини у кривичном поступку*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, бр. 65, Ниш, 2013, ISSN 0350-8501, UDK 343.1, стр. 117-119.

7. **Војислав Ђурђић, Страхиња Давидов**, „*Кривични поступак Републике Србије – између реформе и слома система вредности*“, „Зборник радова правног факултета у Нишу“, бр. 72, год. LV, 2016, ISSN 0350-8501, doi:10.5937/zpfni 1672055D, UDK. 343.31 (497.11), на страни 63 цитиран рад Марко Трајковић, *Вредносна „метармофоза“ права*, „Зборник радова Правног факултета у Нишу“, бр. 63, Ниш 2012, ISSN 0350-8501, UDK:340.12, стр.212.

8. **Драган Митровић**, „*Диптих о људском достојанству и толеранцији*“, „Журнал за криминалистику и право“, Vol. XXI, No. 1, Београд 2016, ISSN 0354-8872, UDK 342.7, на страни 28 цитиран рад Марко Трајковић. *Право у свету вредности*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, 2012, Год. 46, бр. 1, ISSN 0550-2179, УДК 340.12, doi:10.5937/zrpfns46-2044, стр. 387.

9. **Драган Митровић**, „*Диптих о људском достојанству и толеранцији*“, „Журнал за криминалистику и право“, Vol. XXI, No. 1, Београд 2016, ISSN 0354-8872,

UDK 342.7, на страни 30 цитиран коауторски рад Драган Митровић, Марко Трајковић, *Моралност права, пословна етика и биоетика*, „Правни живот“, тематски број „Морал и право“, свеска II, бр. 10, Београд, 2012, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 225.

10. Драган Митровић, „Диптих о људском достојанству и толеранцији“ „Журнал за криминалистику и право“, Vol. XXI, No. 1, Београд 2016, ISSN 0354-8872, UDK 342.7, на страни 30 цитиран рад Марко Трајковић, *Моралност правног система као основа савремене правне државе*, „Правни живот“, тематски број „Право и слобода“, том 6, бр. 14, Београд, 2007, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 559.

11. Драган Митровић, „Диптих о људском достојанству и толеранцији“ „Журнал за криминалистику и право“, Vol. XXI, No. 1, Београд 2016, ISSN 0354-8872, UDK 342.7, на страни 33 цитиран рад Марко Трајковић, *Вредносна усмереност права на спрам правног позитивизма*, „Анали Правног факултета у Београду“, Правни факултет“, Год. 62, бр. 1/2014, Београд, 2014, ISSN 0003-2565, UDC 34/35, УДК 340.1, стр. 110.

12. Коста Д. Митровић, „Правна држава као идеја и етичка вредност и њен залазак“, Досије, Београд, 2017, ISBN 978-86-6047-227-6, COBISS.SR-ID 232880908, на страни 21 цитиран рад Драган Митровић, Марко Трајковић, *Моралност права, пословна етика и биоетика*, „Правни живот“ тематски број „Морал и право“, свеска II, бр. 10, Београд, 2012, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 218.

13. Коста Д. Митровић, „Правна држава као идеја и етичка вредност и њен залазак“, Досије, Београд, 2017, ISBN 978-86-6047-227-6, COBISS.SR-ID 232880908, на страни 24 цитиран рад Марко Трајковић, *Право у свету вредности*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, Год. 46, бр. 1, Нови Сад, 2012, ISSN 0550-2179, УДК 340.12, doi:10.5937/zrpfns46-2044, стр. 391.

14. Коста Д. Митровић, „Правна држава као идеја и етичка вредност и њен залазак“, Досије, Београд, 2017, ISBN 978-86-6047-227-6, COBISS.SR-ID 232880908, на страни 42 цитиран рад Марко Трајковић, *Вредносни приступ савременој правној држави*, „Правни живот“ бр. 58, том 6, бр. 14, Београд 2009, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 347-358.

15. Коста Д. Митровић, „Правна држава као идеја и етичка вредност и њен залазак“, Досије, Београд, 2017, ISBN 978-86-6047-227-6, COBISS.SR-ID 232880908, на страни 58 цитиран коауторски уџбеник Гордана Вукадиновић, Драган Митровић, Марко Трајковић, *Увод у право*, Нови Сад, Београд, Ниш, Досије, Београд, 2012, ISBN 978-86-6047-059-3, стр. 303-305.

16. Коста Д. Митровић, „Правна држава као идеја и етичка вредност и њен залазак“, Досије, Београд, 2017, ISBN 978-86-6047-227-6, COBISS.SR-ID 232880908, на страни 39 цитиран рад Марко Трајковић, *Вредносна усмереност права на спрам правног позитивизма*, „Анали Правног факултета у Београду“, Год. 62, бр. 1, Београд, 2014, 0003-2565, UDC 34/35, УДК 340.1, 111-112.

17. Драган Митровић, „О праву Изабрани есеји“, Досије студио, Београд, 2017, ISBN 978-86-6047-248-1, COBISS.SR-ID 247458572, на страни 158 цитиран рад Марко Трајковић, *Моралност правног система као основа савремене правне*

државе, „Правни живот“, тематски број „Право и слобода“, том 6, бр. 14, Београд, 2007, UDK 34(497.11) (05) YU ISSN 0350-0500, стр. 553-564.

18. Драган Митровић. „Процедурална правда, истинитост и исправност“, „Журнал за криминалистику и право“, Криминалистичко-полицијска академија, бр. 1, Београд, 2017, ISSN 0354-8872, UDK 340.114, doi: 10.5937/наверо22-13148, на страни 22 цитиран рад Марко Трајковић, *Право у свету вредности*, „Зборник радова Правног факултета у Новом Саду“, Год. 46, бр. 1, Нови Сад, 2012, ISSN 0550-2179, УДК 340.12, doi:10.5937/zrpfns46-2044, стр. 383-398.

5. Учешће у научним пројектима

До избора у звање ванредни професор, др Марко Трајковић учествовао је као истраживач у реализацији следећих научних пројеката:

- Истраживач на макро-пројекту „Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе“, носилац пројекта Правни факултет у Нишу – Центар за правна и друштвена истраживања, период 2001-2012. година.
- Истраживач на TEMPUS пројекту креирања програма последипломских студија из области европских интеграција (POGESTEI – Post-Graduate Studies for European Integrations) чији су носиоци били правни факултети у Београду, Нишу и Новом Саду у периоду 2006-2008. година.

Проф. др Марко Трајковић је сада ангажован, као истраживач, у реализацији следећих научних пројеката:

- Истраживач од 2011. године, са категоријом А3 на пројекту „Заштита мањинских и људских права у европском правном простору“ број 179046, који финансира Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.
- Истраживач на пројекту „Усклађивање права Србије са правом Европске Уније“, носилац пројекта Правни факултет у Нишу – Центар за правна и друштвена истраживања, период 2013-2018. година.

IV ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ У РАЗВОЈУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА НА ФАКУЛТЕТУ

Др Марко Трајковић ангажован је као наставник на основним, мастер и докторским академским студијама права на Правном факултету у Нишу на следећим предметима: на основним студијама права Увод у право и Филозофија права; на мастер академским студијама права – општи смер Правна етика, Биоетика и Тумачење права; на мастер академским студијама права – смер унутрашњих послова Етика јавног сектора; на докторским академским студијама права Методологија правних наука, Теорија државе и права, Филозофија права, Холистичка теорија права и теорија хаоса, Теорија права и политике у Србији. Др Марко Трајковић је такође током своје професионалне каријере држао вежбе на предмету Правна етика и изводио наставу и испите на предмету Теорија државе и права на основним студијама на Правном факултету у Новом Саду.

До избора у звање ванредни професор, др Марко Трајковић био је члан:

1. Комисије за оцену испуњености услова кандидата мр Митић Андреја и научне заснованости теме под називом „Руски конзервативизам: правно-политички аспект“ за израду докторске дисертације, Одлука Наставно-научног већа Правног факултета у Нишу, бр. 01-365/13-2010. од 23.12.2010. године.

2. Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације „Савремена правна држава – правнотеоријски аспекти“ кандидата мр Драгутина Аврамовића, Одлука Наставно-научног већа Правног факултета у Новом Саду, 0101 – 3/6 од 26.маја 2011. године.

До избора у звање ванредни професор, др Марко Трајковић био је ментор при изради завршних мастер радова:

1.,„Етичка страна преобрађаја правне државе и владавине права“ кандидата Косте Митровића, рад одбрањен 31.05.2013. године, (Одлука Комисије за докторске и мастер академске студије права на Правном факултету у Нишу, бр. 02-481/2 од 07.03.2013. године и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године).

2.,„Људско достојанство као етичка вредност“ кандидата Дејана Димитријевића, рад одбрањен 13.02.2014. године, (Одлука Комисије за докторске и мастер академске студије права на Правном факултету у Нишу, бр. 02-481/2 од 07.03.2013. године и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године).

Након избора у звање ванредни професор, др Марко Трајковић био је ментор два завршна мастер рада и члан четири комисије за јавну одбрану завршног мастер рада.

Др Марко Трајковић био је члан Комисије за јавну одбрану докторске дисертације „Руски конзервативизам – правнополитички аспект“ кандидата Андреја Митића, и ментор при изради докторске дисертације Косте Митровића „Правна држава као идеја и етичка вредност“. Уз то је био ментор, председник и члан комисија за јавну одбрану семинарских радова студената докторских студија права и такође председник комисија за одбрану пројекта докторске дисертације. Такође је рецензијао радове студената докторских академских студија права.

Др Марко Трајковић био је члан и Комисије за писање извештаја о пријављеним учесницима на конкурсу за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор на Правном факултету у Нишу.

Менторство и чланство у комисијама на мастер студијама

- Члан Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада студента Јелене Жарић (број досијеа М059/13), под називом „Функције политичких партија“ – рад одбрањен 15.05.2015. године на Правном факултету у Нишу (Одлука Комисије за докторске и мастер академске студије права на Правном факултету у Нишу бр. 01-646/6 од 08.04.2015. године и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године);

- Ментор при изради завршног мастер рада студента Манета Наранчића (број досијеа М036/14-О), под називом „Морална компонента људских права“ – рад одбрањен 11.11.2015. године на Правном факултету у Нишу (Одлука Комисије за докторске и мастер академске студије права бр. 02-1597/6 од 24.08.2015. године и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године);

- Члан Комисије за писање изврштаја за оцену и јавну одбрану завршног мастер рада студента Дејана Симића (број досијеа М049/14-О) под називом

„Теорије и модели јавних политика“ – рад одбрањен 02.11.2015. године на Правном факултету у Нишу (Одлука декана Правног факултета у Нишу бр. 01-2055 од 20.10.2015. године и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године);

- Члан Комисије за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног мастер рада студента Коцић Марине (број досијеа М050/14-О), под називом „Делиберативна теорија демократије“ – рад одбрањен 03.11.2016. године на Правном факултету у Нишу (Одлука декана Правног факултета у Нишу бр. 01-2189 од 15.10.2016. године и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године);

- Члан Комисије за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног мастер рада студента Васковић Срђана (број досијеа М034/14-О), под називом „Изборна администрација и легитимност изборног поступка“ – рад одбрањен 08.12.2016. године на Правном факултету у Нишу (Одлука декана Правног факултета у Нишу бр. 01-2271 од 19.10.2016. године и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године);

- Ментор при изради завршног мастер рада студента Станојевић Ане (број досијеа М048/15-О), под називом „Остварење људског достојанства као аксиолошке категорије – правно-биоетички аспект“ – рад одбрањен 03.11.2016. године на Правном факултету у Нишу (Одлука Комисије за докторске и мастер академске студије права бр. 02-1337/10 од 22.06.2016. године, и Потврда декана бр. 01-2754 од 04.12.2017 године).

Менторство и чланство у комисијама на докторским студијма

-Члан Комисије за јавну одбрану докторске дисертације под називом „Руски конзервативизам – правнополитички аспект“ кандидата Андреја Митића - Одлука Наставно-научног већа бр. 01-197/13-2014 од 04.02.2014. године, рад одбрањен 30.04.2014. године – Записник о јавној одбрани од 30. априла 2014. године.

На основу „Одлуке о акредитацији студијског програма докторских студија“ која се тиче извођења наставе на докторским студијама на Правном факултету у Нишу, а коју је донела Комисија за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00683/2013-04 од 05.09.2014 године, утврђено је да др Трајковић Марко (под редним бројем 29) испуњава услове да буде наставник и ментор на докторским студијама, пошто је испунио услове, односно има 12 бодова колико се захтева за наставника и 24 бода колико се захтева за ментора , те је на основу тога одређен за:

-Ментора при изради докторске дисертације под називом „Правна држава као идеја и етичка вредност“ на Правном факултету у Нишу, кандидата Косте Митровића - Одлука Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке бр. 9/14 од 14.04.2016. године, рад одбрањен 10. марта 2017. године – Записник о јавној одбрани од 10. марта 2017. године.

На докторским академским студијама права на Правном факултету у Нишу био је ментор, председник и члан Комисија за јавну одбрану семинарских радова студената докторских студија права: ментор и председник Комисије за јавну одбрану семинарског рада кандидата Косте Митровића (Д004/13) „Утицај глобалног управљања на право, правду и државу, рад одбрањен 29.04.2014. године; ментор и председник Комисије за јавну одбрану семинарског рада кандидата Косте Митровића (Д004/13) „Правна држава и људска права“, рад одбрањен 02.09.2015.

године; ментор и председник Комисије за јавну одбрану семинарског рада кандидата Срђана Будисављевића (Д002/13) „Рачунарска симулација Келзеновог модела права“, рад одбрањен 02.09.2015. године; ментор и члан у Комисији за јавну одбрану семинарског рада кандидата Срђана Будисављевића (Д002/13) „Проблем парламентаризма код Ханса Келзена“, рад одбрањен 12.06.2014. године; ментор и члан у Комисији за јавну одбрану семинарског рада кандидата Манета Наранчића (Д009/15) „Теоријско-правни значај људских права“, рад одбрањен 13.04.2016. године; ментор у Комисији за јавну одбрану семинарског рада кандидата Манета Наранчића (Д009/15) „Морално расуђивање као облик примене људских права у кризним ситуацијама“, рад одбрањен 11.04.2017. године; члан Комисије за јавну одбрану семинарског рада кандидата Дејана Симића (Д015/15) „Неолиберлна демократија и јавне политике“, рад одбрањен 14.06.2016. године; члан Комисије за јавну одбрану семинарског рада кандидата Дејана Симића (Д015/15) „Национално-идеолошки идентитет“, рад одбрањен 22.02.2017. године. Такође је на докторским академским студијама права био председник Комисије за одбрану пројекта докторске дисертације „Правна држава као идеја и етичка вредност“, кандидата Косте Митровића (Д004/13), пројекат докторске дисертације одбрањен 28.12.2015. године и председник Комисије за одбрану пројекта докторске дисертације „Владавина права као систем правно-моралних вредности – правно-теоријски аспект“, кандидата Манета Наранчића (Д009/15), пројекат докторске дисертације одбрањен 23.01.2018. године.

Као предметни наставник, др Марко Трајковић био је испитивач на усменим докторским испитима из предмета: Методологија права, Теорија државе и права, Филозофија права, Холистичка теорија права и теорија хаоса, Теорија права и политике у Србији.

Чланство у комисији за избор наставника у одговарајуће звање

Члан Комисије за писање извештаја о пријављеним учесницима на конкурсу за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу правно-теоријску научну област на Правном факултету у Нишу (Одлука Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу, бр.01-254 од 09.12.2015. године).

У ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Др Марко Трајковић учествовао је у низу активности које представљају допринос академској и широј заједници.

1. Учешиће у наставним активностима студената које не носе ЕСПБ бодове

Самостално води курс из Еристике као вештине вођења расправе у домену примене права од 2007. године у оквиру рада Правне клинике на Правном факултету у Нишу.

2. Учешиће у раду тела Факултета

Поред рада у настави и рада на свом научном и стручном усавршавању, био је ангажован у раду стручних тела на Правном факултету у Нишу.

Сектар Катедре за правно-теоријске науке у периоду 2000-2008. година на Правном факултету у Нишу.

Заменик шефа Катедре за правно-теоријске науке на Правном факултету у Нишу, Решење декана Правног факултета у Нишу, бр. 02-1754 од 16.09.2015. године.

Члан Комисије за докторске и мастер академске студије права на Правном факултету у Нишу – Одлука декана Правног факултета у Нишу, бр. 01-1218, од 04.06.2013 године.

Члан Комисије за докторске и мастер академске студије права на Правном факултету у Нишу – Одлука декана Правног факултета у Нишу, бр. 01-1064, од 16.05.2016. године.

Члан Комисије за односе са студентима Правног факултета у Нишу из реда наставника – Одлука о именовању Комисије за односе са студентима декана Правног факултета у Нишу, бр. 01-2784/2, од 08.12.2016. године.

Члан Библиотечког одбора Правног факултета у Нишу – Решење декана Правног факултета у Нишу, бр. 01-2688, од 30.11.2016. године.

Члан Научног одбора пројекта „Усклађивање права Републике Србије са правом ЕУ“, бр. 01-1402 од 30.06.2016. године – Решење декана Правног факултета у Нишу бр. 01-436 од 05.03.2018. године.

Учествовао је у припреми и изради документације неопходне за поступак акредитације Правног факултета у Нишу 2013. године.

3. Руковођење активностима на Факултету

Председник Дисциплинске комисије за студенте Правног факултета у Нишу од 28.05.2013. године до 8.05.2015 године – Решење декана Правног факултета у Нишу, бр. 01-1162, од 29.05.2013. године.

Шеф Катедре за правно-теоријске науке од 2017. године на Правном факултету у Нишу – Решење декана Правног факултета у Нишу, бр. 01-1807, од 11.09.2017. године.

4. Допринос активностима које побољшавају углед и статус Факултета и Универзитета

Организовао је предавања угледних професора са других факултета из земље и иностранства на Правном факултету у Нишу и то:

- Др Драган Митровић, редовни професор Правног факултета у Београду, тема предавања „Савремене мултидисциплинарне правне теорије и светска држава“, предавање одржано 08.11.2011. године;
- Др Амир Музур, ванредни професор Медицинског факултета у Ријеци, тема предавања „Неурофизиологија морала“, предавање одржано 06.03.2012. године;
- Др Хрвоје Јурић, доцент Филозофског факултета у Загребу тема предавања: „Појам одговорности и сувремене етике одговорности“, предавање одржано 28.02.2012. године.
- Др Хрвоје Јурић, ванредни професор Филозофског факултета у Загребу тема предавања „Моћ, право, слобода“, предавање одржано 16.10.2013. године и
- Др Хрвоје Јурић, ванредни професор Филозофског факултета у Загребу тема предавања „Моћ, политика и јавна добра“, предавање одржано 08.03.2017. године.

5. Учешће у раду значајним телима заједнице и професионалних организација

- Члан је Centre for Business and Public Sector Ethics, Cambridge, UK;
- Члан је International Center for Information Ethics – Stuttgart;
- Члан је International Association of Legal Ethics, Stanford, USA;
- Члан је Биоетичког друштва Србије;
- Члан је Новосадске асоцијације за теорију, етику и филозофију права;
- Члан је Српског удружења за правну и социјалну филозофију и
- Члан је Знанственог центра изврсности за интегративну биоетику у Загребу.

6. Рецензирање радова и оцењивање радова и пројеката (по захтеву других институција)

- Рецензент радова у часопису „Facta Universitatis, Series: Law and Politics“ – Потврда главног и одговорног уредника часописа „Facta Universitatis, Series: Law and Politics“, бр. од.02-274, од 12.02.2018. године.
- Рецензент радова у часопису „Правни вјесник“, Правни факултет у Осијеку – потврда главног и одговорног уредника, бр. 2148/95-01-18-1, од 12.02.2018. године.
- Рецензент радова у часопису „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ – Потврда редакције Зборника радова Правног факултета у Нишу, бр. 02-286, од 13.02.2018. године.
- Рецензент радова у часопису „Зборник радова студената докторских студија права“, Центар за публикације Правног факултета у Нишу – Потврда главних и одговорних уредника „Зборника радова студената докторских студија права“, бр. 01-273, од 12.02.2018. године.
- Рецензент монографије аутора Косте Митровића „Правна држава као идеја и етичка вредност и њен залазак“, Досије, Београд, 2017, ISBN 978-86-6047-227-6, COBISS.SR-ID 232880908 – фотокопија предње корице монографије, прве странице монографије, импресума монографије и Кatalogизације у публикацији – Народна библиотека Србије (CIP).

VI ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ

1. Мишљење о научно-стручном раду

Увидом у научно-стручни рад кандидата др Марка Трајковића, можемо закључити да је кандидат свој научни и истраживачки опус вељано остварио у правно-теоријској научној области. До сада је објавио три монографије, један коауторски уџбеник и 48 радова. До избора у звање ванредни професор објавио је две монографије, један коауторски уџбеник и 28 радова (девет радова изложено је на домаћим и међународним научним скуповима ранга M63 и M33 и штампано у целини у зборницима радова са скупова а четири рада која су изложена на међународним скуповима штампана су у изводу). Након избора у звање ванредни професор др Марко Трајковић објавио је једну монографију и 20 радова. Учествовао је као референт у раду шест домаћих и међународних научних скупова (изложени радови, њих шест, штампани су у целини у зборницима радова са

скупова), као и са два излагања радова на међународним научним скуповима која су штампана у изводу. Објавио је два рада у часопису који издаје Универзитет у Нишу. Објављени радови су према „Ближим критеријумима за избор у звање наставника Универзитета у Нишу“ („Гласник Универзитета у Нишу“ бр. 3/2017) сврстани у следеће категорије: M42/1; M24/2; M51/7; M53/3; M44/2; M63/2; M33/4). Сви радови су из уže правно-теоријске научне области. Имајући у виду објављене радове и њихову категоризацију, Комисија констатује да др Марко Трајковић у потпуности испуњава услове за избор у звање редовни професор, предвиђене чл.16 ст.1 тач. 1, 7, 8, 9, 10 „Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу“ („Гласник Универзитета у Нишу“ бр. 3/17).

Објављени радови др Марка Трајковића, њихова тематика и структура потврђују да се ради о врло способном и вредном научноистраживачком раднику и универзитетском наставнику. Квалитет објављених радова, учешће на домаћим и међународним научним скуповима и у научно-истраживачким пројектима потврђују његову научноистраживачку способност и компетентност. У својим радовима бавио се основним проблемима теорије права, филозофије права, правне етике и биоетике. У својим теоријскоправним и филозофскоправним промишљањима проблема кандидат се поред литературе која је објављена на српском језику користи и литератуrom на енглеском, италијанском и немачком језику. Избор тема које кандидат обрађује у својим радовима недвосмислено указује да је његов рад посвећен најтежим и основним теоријскоправним, филозофскоправним, правно-етичким и биоетичким проблемима. Др Марко Трајковић је у свом научном раду показао изузетну преданост правној теорији и филозофији права, те у оквиру тога и проблемима морала. Радови кандидата говоре о сталној потреби бављења и решавања теоријскоправних, филозофскоправних и етичких проблема. И не само то, већ се труди да морално-вредносну дименизију права прошири и примени на све области људског delaња. Анализирајући у радовима постојећу литературу из области теорије права, филозофије права, правне етике и биоетике, кандидат показује познавање савремених водећих токова у области теорије права, филозофије права, правне етике и биоетике. Радови су писани јасним стилом и разумљивим језиком. Комисија сматра да је кандидат у свом досадашњем раду сачинио систематичне, конзистентне и прегледне радове у области теорије права, филозофије права, правне етике и биоетике у којима непрестано одговара на питања о могућностима изградње чврсте зграде права. Кандидат ово чини почев од својих првих радова па све до најновијих радова из области теорије права и филозофије права, укључујући и радове посвећене аксиологији права, што најбоље показује његова монографија „Value Path of Law“ и монографија „Светло права“.

Комисија сматра, да је др Марко Трајковић својим изузетним и у сваком погледу вредним и оригиналним научним опусом и прегалаштвом у теорији права, филозофији права, правној етици и биоетици дао допринос њиховом даљем развоју, настављајући најбољу традицију мислилаштва из ове области на овом простору. Разноврсношћу свог научног опуса др Марко Трајковић показао је склоност ка мултидисциплинарном истраживању подржаном енциклопедијским духом.

Др Марко Трајковић је већ годинама посвећен раду на промовисању правнотеоријског схватања етике и биоетике на правним факултетима у земљи и ван ње. Његова деланост огледа се и у раду на националним и интернационалним научним скуповима. Радове др Марка Трајковића из области теорије права, филозофије права, правне етике и биоетике краси висок научни стил, и упућеност у проблеме о којима пише, као и истанчана анализа и синтеза. Неспорно је да његов досадашњи научно-истраживачки рад представља значајан допринос развоју правне науке. О потврђености кандидата у академској заједници Републике Србије и ван ње сведочи структура категоризације његових радова, као и цитираност тих радова (радови су цитирани 18 пута).

На основу наведеног, Комисија закључује да је др Марко Трајковић, у потребној мери, остварио мерљиве и значајне резултате у научно-истраживачком и професионалном раду, у смислу чл. 16 ст. 1 тач. 1, 7, 8, 9, 10 „Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу“ те да по том критеријуму испуњава све услове за избор у звање редовни професор.

2. Мишљење о педагошком раду и резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности факултета

Др Марко Трајковић је своју професионалну каријеру започео на Правном факултету Универзитета у Нишу 2000. године. Прошавши кроз статус асистента-приправника и асистента, стекао је основно педагошко искуство и способност за рад са студентима. То је даље надограђивао као наставник својим савесним и ваљаним наставно-педагошким радом на часовима наставе из предмета Увод у право и Филозофија права (на основним студијама); Правна етика, Биоетика и Тумачење права (на мастер академским студијама права – општи смер) и Етика јавног сектора (на мастер академским студијама права – смер унутрашњих послова) и Методологија правних наука, Теорија државе и права, Филозофија права, Холистичка теорија права и теорија хаоса, Теорија права и политике у Србији (докторске академске студије права). Др Марко Трајковић је током своје професионалне каријере држао вежбе на предмету Правна етика и држао наставу и изводио испите на предмету Теорија државе и права на основним студијама на Правном факултету у Новом Саду. Такође је одржао серију тематских предавања на Филозофском факултету у Загребу и једно предавање са колегом проф. др Хрвојем Јурићем са Филозофског факултета у Загребу на Универзитету у Нишу. На свим нивоима студија, др Марко Трајковић, савесно и квалитетно изводи наставу, обавља испите и извршава остале активности предвиђене наставним планом. Исто важи и када је реч о његовом ангажовању у развоју других делатности факултета. У раду на развоју наставних дисциплина на свим нивоима студија, показао је способност доброг одабира и систематизације материје према образовним, функционалним и педагошким захтевима.

Захваљујући вештинама интерактивног рада, он је студенте ваљано и перманентно подстицао да изграђују активан и одговоран однос према сопственом образовању. Због свог коректног и отвореног односа према студентима и своје спремности да изађе у сусрет свим њиховим оправданим захтевима и потребама стекао је угледи поверење међу студентима. Педагошки рад др Марка Трајковића

одликује наставничка способност, самосталност и жеља за иновацијама како у погледу садржаја, тако и у погледу примењених метода испитивања основних питања теорије и филозофије права и правне етике. То између осталог, потврђују и досадашње студентске евалуације његовог ваљаног педагошког и наставног рада. Ови подаци саставни су део извештаја о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 године, који су усвојени на седницама Наставно-научног већа Правног факултета у Нишу (Одлука Наставно-научног већа Правног факултета у Нишу, бр. 01-413/6-2014, од 06.03.2014. године којом се усваја Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2013/2014. године, утврђена оцена 4.10; Одлука Наставно-научног већа Правног факултета у Нишу, бр. 01-218/10 од 12.02.2015. године којом се усваја Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру 2014/2015. године, утврђена оцена 4.31, Одлука Наставно-научног већа Правног факултета у Нишу, бр. 01-315/8, од 25.02.2016. године којом се усваја Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2015/2016. године, утврђена оцена 4.53 и Одлука Наставно-научног већа Правног факултета у Нишу, бр. 01-1309/19a, од 15.06.2017. године којом се усваја Извештај о резултатима студентске анкете за вредновање педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру школске 2016/2017. године, утврђена оцена 4.54).

Имајући у виду допринос кандидата наставном раду, како са аспекта учешћа у настави, тако и са аспекта извођења наставе, Комисија сматра да **кандидат др Марко Трајковић испуњава све прописане услове за избор у звање редовни професор у смислу чл.16 ст. 1 тач. 2 „Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу“.**

3. Мишљење о оствареним резултатима у развоју научно-наставног подмлатка на факултету

У раду са студентима мастер и докторских студија др Марко Трајковић исказао је способност за развој научног и наставног подмлатка. До избора у звање ванредни професор био је ментор при изради два завршна мастер рада, члан комисије за оцену испуњености услова кандидата и научне заснованости теме за израду докторске дисертације и члан комисије за оцену и одбрану докторске дисертације. Након избора у звање ванредни професор био је ментор два завршна мастер рада, члан четири комисије за јавну одбрану завршног мастер рада, члан комисије за јавну одбрану докторске дисертације и ментор при изради докторске дисертације. Такође је био члан других комисија на докторским студијама, ментор, председник и члан неколико комисија за јавну одбрану семинарских радова студената докторских студија и председник комисија за одбрану пројекта докторске дисертације.

Као предметни наставник, др Марко Трајковић учествује у настави и испитивач је на испитима на мастер академским студијама права (Правна етика, Биоетика и Тумачење права – општи смер и Етика јавног сектора – смер унутрашњих послова),

као и на докторским студијама права (Методологија правних наука, Теорија државе и права, Филозофија права, Холистичка теорија права и теорија хаоса, Теорија права и политике у Србији).

Др Марко Трајковић био је члан једне комисије за писање извештаја о пријављеним учесницима на конкурсу за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор за ужу правно-теоријску научну област на Правном факултету у Нишу

Имајући у виду наведено, као и чињенице у IV делу овог Извештаја, Комисија закључује да кандидат др Марко Трајковић испуњава услове за избор у звање редовни професор у смислу чл. 16 ст.1 тач.4, 5 и 6 „Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу“.

4. Мишљење о испуњености услова доприноса академској и широј заједници

На основу подата наведених у V делу овог Извештаја Комисија констатује да др Марко Трајковић има остварене активности у 6 елемената доприноса академској и широј заједници и то: једну активност која се сматра учешћем у наставним активностима студената које не носе ЕСПБ бодове (чл. 4. ст. 1 тач. 2 „Ближих критеријума“); седам активности које се сматрају учешћем у раду тела Факултета (чл. 4 ст. 1 тач. 3 „Ближих критеријума“); две активности које се сматрају руковођењем активностима на факултету (чл. 4 ст. 1 тач. 4 „Ближих критеријума“); пет активности које се сматрају за активности које побољшавају углед и статус факултета и Универзитета (чл. 4. ст. 1. тач. 5 „Ближих критеријума“); седам активности које се сматрају учешћем у значајним телима заједнице и професионалних организација (чл. 4. ст.1 тач. 14 „Ближих критеријума“) и пет активности које се сматрају рецензирањем радова и оцењивање радова и пројеката (по захтеву других институција) (чл. 4. ст. 1 тач. 8 „Ближих критеријума“).

Имајући у виду наведено, Комисија закључује да је др Марко Трајковић својим ангажовањем пружио видан допринос академској и широј заједници, чиме је у потпуности испунио услове за избор у звање редовни професор предвиђене чл. 4 „Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу“.

5.Предлог за избор кандидата

Комисија за писање извештаја о пријављеним учесницима на конкурсу за избор једног наставника у звање ванредни професор или редовни професор за ужу правно-теоријску научну област на Правном факултету у Нишу, констатује да кандидат др Марко Трајковић, ванредни професор Правног факултета у Нишу, испуњава све услове за избор у звање редовни професор, наведене у чл. 16 и чл. 17 ст. 1 тач. 4 „Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу“ и то:

- у звање ванредни професор за ужу правно-теоријску научну област на Правном факултету у Нишу, изабран је 29.10.2013. године (Одлуку о избору у звање наставника, НСВ број 8/18-01.010/13003, од 29.10.2013. године донело је

Научно-стручно веће за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу), сагласно чл. 16 тач. 1 „Ближих критеријума“;

-има позитивну оцену педагошког рада, сагласно чл. 16 тач. 2 „Ближих критеријума“;

-има остварене активности у шест елемената доприноса широј академској јединици, сагласно чл. 16 тач. 3 „Ближих критеријума“;

-има руковођење четири мастер рада, од тога два од последњег избора, такође од последњег избора има чланство у четири комисије за одбрану завршних радова на мастер академским студијама права, сагласно чл. 16 тач. 4 „Ближих критеријума“;

-има руковођење једном докторском дисертацијом и чланство у једној комисији за одбрану докторске дисертације, сагласно чл. 16 тач 5 „Ближих критеријума“;

-има остварене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на факултету, сагласно чл. 16 тач. 6 „Ближих критеријума“;

-има објављену једну монографију из у же области за коју се бира у периоду од последњег избора, сагласно чл. 16 тач. 7 „Ближих критеријума“;

-има од два рада објављена у часопису који издаје Универзитет у Нишу у последњих пет година, сагласно чл. 16 тач. 8 „Ближих критеријума“;

-има од избора у предходно звање два рада у часописима категорије М24 и четири рада у часописима категорије М51, сагласно чл. 17 ст. 1 тач. 4, а у вези са чл. 16 тач. 9 „Ближих критеријума“;

-има шест излагања на међународним или домаћим научним скуповима која су штампана у целини и два излагања која су штампана у изводу, сагласно чл. 16 тач. 10 „Ближих критеријума“;

-има 18 хетеро цитата, сагласно чл. 16 тач. 11 „Ближих критеријума“.

Имајући у виду напред наведено, Комисија констатује да је др Марко Трајковић у протеклом изборном периоду, ваљано развијао своје научне, стручне и педагошке способности. На основу изнетог мишљења о његовом научно-стручном раду, педагошком раду и резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности факултета, оствареним резултатима у развоју научно-наставног подмлатка на факултету, као и мишљења о испуњености услова доприноса академској јединици, Комисија за писање извештаја о пријављеним учесницима на конкурсу за избор једног наставника у звање ванредни професор или редовни професор за ужу правно-теоријску научну област на Правном факултету у Нишу, сагласно својим овлашћењима, а у смислу чл.12 „Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу“ једногласно је усвојила следећи

ПРЕДЛОГ

1. Кандидат др Марко Трајковић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, испуњава све услове за избор у звање редовни професор, у смислу чл. 74 ст. 10 „Закона о високом образовању Републике Србије“, чл. 165 ст. 10 „Статута Универзитета у Нишу“, чл. 16 и чл. 17 ст. 1 тач. 4 „Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу, који су саставни део „Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу“, чл. 29.

2. Комисија са задовољством предлаже Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу да донесе одлуку о утврђивању предлога за избор др Марка Трајковића у звање редовни професор за ужу правно-теоријску научну област на Правном факултету у Нишу.

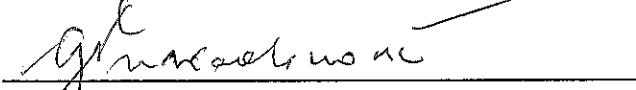
У Нишу 24.04. 2018. године

Чланови Комисије

Др Драган Митровић,

редовни професор Правног факултета у Београду,
председник Комисије

Др Гордана Вукадиновић,

редовни професор Правног факултета у Новом Саду у пензији,
члан Комисије

Др Саша Бован,

редовни професор Правног факултета у Београду,
члан Комисије